f 1.50.



J. C. AUF DER HEIDE S. H. D.

HANDBOEK

OVER

ALLE POSTZEGELS

VAN

NEDERLAND EN KOLONIËN

MET VERMELDING VAN ALLE PAPIER-, TANDING-, TYPE- EN NUANCEVERSCHILLEN.

GEILLUSTREERD MET 93 AFBEELDINGEN.



J. C. AUF DER HEIDE S. H. D.
AMSTERDAM - HAARLEM - HILVERSUM.

HANDBOEK

OVER

ALLE POST- EN PORTOZEGELS

VAN

NEDERLAND EN KOLONIËN

MET VERMELDING VAN ALLE TYPEN, ALLE KLEURVERSCHILLEN, ALLE TANDINGEN, AFWIJKINGEN ENZ., VOOR ZOOVER DIE TOT OP HEDEN BEKEND ZIJN

DOOR

J. C. AUF DER HEIDE S. H. D.
PHILATELIST—EXPERT.





J. C. AUF DER HEIDE S. H. D.
AMSTERDAM — HAARLEM — HILVERSUM.

VOORWOORD.

Reeds lang had ik het voornemen een handleiding uit te geven voor hen die bij voorkeur de postzegels van ons eigen land, met of zonder die der Koloniën verzamelen of daarmede beginnen willen.

De moeilijkheid was echter een volledige handleiding in boekvorm uit te geven en de prijs van het boek zoodanig te stellen, dat het onder bereik van alle liefhebbers viel. Daarom meende ik, zonder aan de volledigheid schade te doen, toch beknopt te moeten zijn, zoodat ik besloot, de officieele stukken, op de verschillende uitgaven betrekking hebbende, achterwege te laten. Hier en daar zal ik er met een enkel woord naar verwijzen, doch de documenten niet in extenso opnemen.

Bij de bewerking van dit boek heb ik gebruik gemaakt van verschillende tijdschriftartikelen in de philatelistische pers der geheele wereld verschenen, alsook van het zoo voortreflijke „Kohl's Briefmarken Handbuch und Grosser Katalog" en het populaire werkje „Holland" geschreven door den heer Fred. Melville. Van het laatste voor zoover dit handelt over de door mij genoemde variëteiten. Met toestemming van dezen heer en den uitgever den heer Peckitt te Londen, kon ik ook de retouches der uitgaven 1852—'54 en de typeverschillen in de serie 1867, met de origineele cliché's illustreeren.

Eerlijke kritiek zal ik gaarne ontvangen om daarmede bij een eventueelen tweeden druk rekening te kunnen houden.

J. C. AUF DER HEIDE S. H. D.

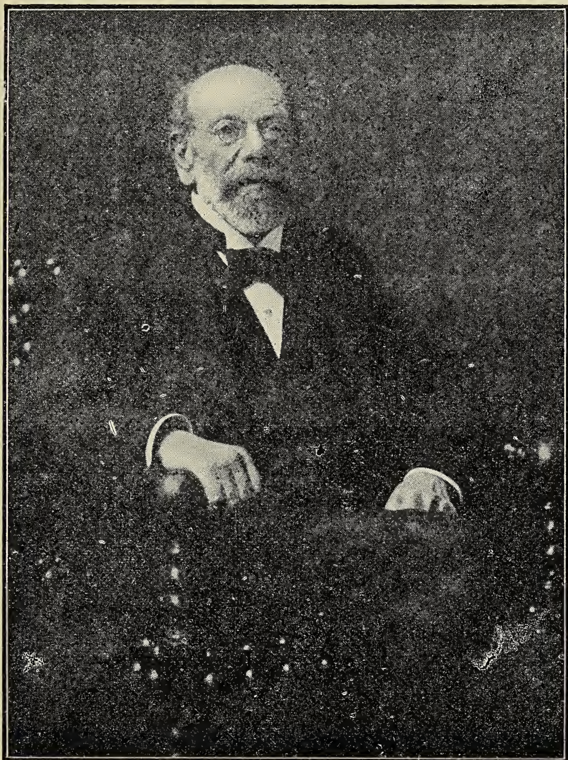
INLEIDING.

De Post in Nederland.

De familie Thurn & Taxis had, zooals bekend is, het postmonopolie in ons land tot in de achttiende eeuw, toen de Staten van Holland de brievenposterij voor zich opeischten en haar reorganiseerde op de wijze zooals zij in Engeland werkte.

Onder Napoleon werd de postdienst meer op Fransche manier hervormd en in 1818 onder koning Willem I op nieuw verbeterd om eindelijk in 1850 geheel ingericht te worden zooals zij sedert 1840 in het Vereenigd Koninkrijk was georganiseerd.

Op 12 April 1850 verscheen het besluit dat de verschijning der eerste Nederlandsche postzegels aankondigde en scheen men het voornemen te hebben deze op 1 Januari 1851 in te voeren. Bij een nieuw besluit van 22 December 1850 werd de datum van uitgave echter bepaald op uiterlijk 31 December 1851.



JACQUES WIENER (1815—1899)
Graveur der eerste Nederlandsche postzegels.

De Uitgave van 1852.



Uitgave 1852.



Uitgave 1852.

Deze serie bestond uit drie waarden met het portret van Koning WILLEM III naar links. De Belgische graveur WIENER teekende ze, terwijl zij aan de Rijksmunt te Utrecht gedrukt werden. De Heer WIENER had ter drukkerij van de Londensche firma PERKINS, BACON & Co. een speciale studie gemaakt betreffende het drukken der postzegels en wat er noodig was om een teekening te maken, die met succes op zulk een klein formaat gereproduceerd kon worden. Dat hij zich meesterlijk van zijn taak gekweten heeft getuigen onze eerste postzegels.



Het watermerk in de postzegels der Uitgave 1852.

Het papier waarop de postzegels

gedrukt worden, was aan de voorzijde getint, aan de achterzijde wit.

Voor watermerk hadden deze zegels een posthoorn.

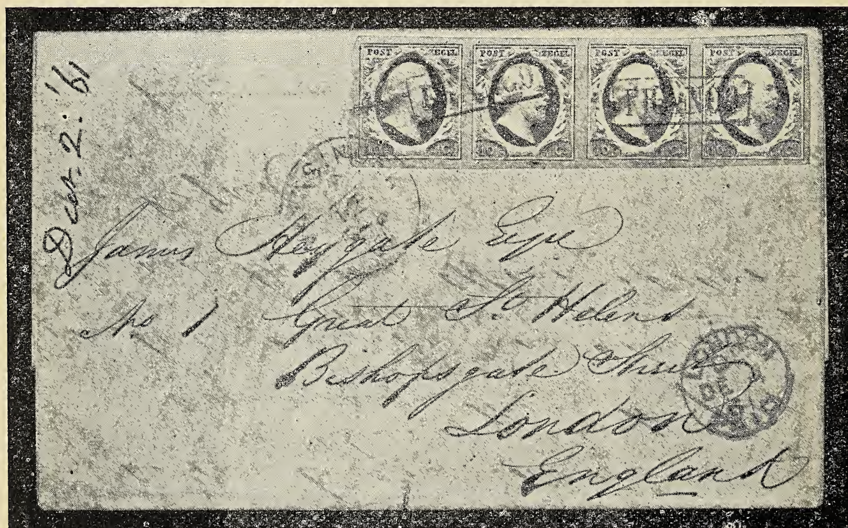
1852. *Portret van Koning Willem III naar rechts.*

5 cent, blauw — 10 cent, karmijn — 15 cent, oranje.

De volgende nuances worden aangetroffen:

5 cent.

a. donkerblauw 1852, 1856-57.
b. staalblauw 1853-54.
c. blauw 1858-59.
d. waterblauw 1859-61.
e. melkblauw 1859-61.
f. lichtblauw 1861-62.
g. groenblauw 1863.



Vroegst bekende datum 17 Aug. 1861 —; laatste Juli 1862.
Tweede plaat, vertoonende hoorn op het voorhoofd, strip van 4 ex. gebruikt 2 Dec. 1861.

10 cent.

a. karmijn. *b.* rosekarmijn. *c.* donkerkarmijn.
d. met hoorn op het voorhoofd.

15 cent.

a. oranje. *c.* oranjegeel.
b. donkeroranje. *d.* licht oranjegeel.

Met deze kleur-verschillen zijn echter niet alle variëteiten genoemd. Door het drukken op verschillende tijdstippen



Proefdruk in zwart van de bovenste rechter hoek van een blok van 25 stuks.

sleten de platen min of meer en werden dan bijgewerkt, hetgeen in het bizonder bij het zegel van 5 cents duidelijk waar te nemen is. Gaat men vergelijken dan zijn die verschillen het duidelijkst te vinden in den linker-bovenkant van genoemde zegel.

Verder is niet steeds hetzelfde papier gebruikt, zoodat verschillende papier-dikten te onderscheiden zijn.

In 1895 kwam de Heer MOESMAN, drukker te Utrecht in het bezit van een kwartvel der 10 cent zegels, waarmede hij Nieuwdrukken maakte, in verschillende kleuren. De



Reproductie van een aantal exemplaren door den Heer MOESMAN herdrukt.

diverse kleuren die hij gebruikte volgen hier: matkarmijn, donkerkarmijn, geelgroen, grijszwart, blauwgroen, geel, oranje en roodbruin.

Ook is bekend een van andere zijde afkomstig zegel, in het zwart gedrukt, aan de rugzijde voorzien van het woord »Nadruk«.

Uitgave 1852.



5c. Origineele plaat. 1852-56.



5c. Geretoucheerd in den linkerbovenhoek.
1860-62.

Uitgave 1852.



5c. Geretoucheerd in den linkerbovenhoek.
1860-62.



5c. Geretoucheerd in den linkerbovenhoek.
1860-62.

Uitgave 1852.



5c. Geretoucheerd in den linkerbovenhoek en opnieuw gegraveerde krul. 1860-62.



10c. Eerste plaat geretoucheerd in beide bovenhoeken.

Uitgave 1852.



10c. Tweede plaat aanwijzende hoorn op het voorhoofd. 1861. (Ontstaan door gebrek aan den stempel).



10e. Tweede plaat, aantoonende dat de hoorn verwijderd is. 1862.

De verschillende Tandingen

der uitgaven 1864 tot heden.

I. $12^1/_2$ bij 12 (een kam-machine).

II. $10^1/_2$ bij 10 (als proef gebruikt, maar afgedankt, waarschijnlijk omdat de gaatjes te ver van elkander stonden).

III. $13^1/_2$ kleine gaatjes (enkele lijn machine).

IV. 14.

V. $13^1/_2$ bij 14, kleine gaatjes (een combinatie van III en V).

VI. $13^1/_2$ bij 14, kleine gaatjes (een combinatie van IV en V).

VII. 14, groote gaatjes (enkele lijn machine).

VIII. $13^1/_4$, kleine gaatjes (een kam-machine).

IX. $12^1/_2$ bij 12, kleine gaatjes (deze kam-machine was „defekt", daar de positie van de naalden onregelmatig was. Het volle strookje vertoont een kolom (IX*a*) $11^1/_2$ bij 12, twee kolommen $12^1/_4$ bij 12, vier kolommen $12^1/_2$ bij 12 en drie $12^3/_4$ bij 12).

X. $13^1/_2$ bij $13^1/_2$ tot $13^1/_4$, groote gaatjes.

XI. $12^1/_2$ bij 12, groote gaatjes (ook „defekt", gevende XI*a* = $11^1/_2 \times 12$ groote gaatjes).

XII. $12^1/_2$ bij 12, groote gaatjes (No. XI „verbeterd").

XIII. $12^1/_2$, kleine gaatjes (kam-machine).

XIV. $12^1/_2$, middelmatige en groote gaatjes (kam-machine).

XV. 11 (enkele lijn machine).

XVI. 11 tot $11^1/_4$ (enkele lijn machine).

XVII. $12^1/_2$ (kam-machine van ongewone grootte voor de Tuberculose-zegels, 1906).

XVIII. $12^1/_2$ bij 12 (kam-machine voor de De Ruyter-zegels, 1907).

De uitgave van 1864.


Uitgave 1864.

Deze serie bestond evenals de voorgaande uit slechts drie waarden en droeg het portret van Koning Willem III in militaire uniform naar rechts. Ze waren gegraveerd door een Nederlandsch artist J. W. KAISER. Tot 1866 werden ze gedrukt aan de Rijksmunt te Utrecht en daarna bij de firma JOHS. ENSCHEDE & ZONEN te Haarlem.

Een watermerk hebben deze zegels niet. In tegenstelling echter met de vorige uitgave die niet getand was, waren deze zegels ($12^1/_2$) *) getand.

1864. Koning Willem III naar rechts.
5 cent, blauw. 10 cent, karmijnrose. 15 cent, oranje.

De volgende nuances treft men aan.

5 cent.
a. blauw. *b.* donkerblauw (1866).

10 cent.
a. karmijnrose. *b.* karmijn (1866).

15 cent.
a. oranje. *b.* safraangeel. *c.* olijfgeel (1866).

Ook bij deze uitgave kan men retouche verschillen waarnemen, wel het meest bij het zegel van 5 cent, waarvan het grootste aantal verbruikt werd. De donkere of liever de meer levendige kleuren danken wij aan de firma ENSCHEDE, aan wie het drukken beter bleek toevertrouwd te

[1]) *Bij het meten der tanding heeft men aangenomen het aantal tanden dat zich over een lengte van 2 c.M. bevindt.*

zijn, dan aan de Rijksmunt, daar deze laatste ook niet in staat was, de benoodigde hoeveelheden, waarna de vraag steeds stijgende was, op tijd af te leveren.

Uitgave 1864.



5c. Aantoonende de slijtage aan de vertikale linkerlijn van de randlijn.



5c. Linker vertikale randlijn, opnieuw gegraveerd.

Uitgave 1864.



5c. Linker verticale randlijn, opnieuw gegraveerd.



5c. Linker verticale randlijn, opnieuw gegraveerd.

Uitgave 1864.



5c. Dubbel rol-druk op de plaat.



5c. Rechter en linker verticale randlijnen opnieuw gegraveerd.

De uitgave van 1867.

Portret van Koning Willem III naar links. Voor de uitgave van deze serie was een nieuw Kon. Besluit noodig omdat deze serie uit vier waarden zou bestaan; dit verscheen op 4 Sept. 1867 (Staatsblad n°. 99).

De graveur J. NUSSER uit Dusseldorf was de teekenaar dezer serie, de firma ENSCHEDE & ZONEN drukte ze. Geen watermerk.

Koning Willem III naar rechts.

5 cent, blauw. 10 cent, karmijn. 15 cent, roodbruin.
20 cent, groen. 25 cent, violet. 50 cent, goud.

Alle deze zegels zijn in twee typen gedrukt, die men met behulp der afbeeldingen die wij er voor geven, met weinig moeite zal kunnen onderscheiden.

Verder onderscheidt men zes verschillende tandingen bij deze postzegels, die wij hieronder nader beschrijven.

5 cent. Type 1.

a. getand $12^1/_2 \times 12$, *b.* getand 13×14, *c.* getand $13^1/_2 \times 14$.

5 cent, Type 2.

a. getand $12^1/_2 \times 12$, *b.* getand $10^1/_2 \times 10$, *c.* getand 14×14.

d. getand 14×14 op blauw getint papier (1871—'72).
e. getand 13×14.
f. getand 13×14 op blauw getint papier (1871—'72).
g. getand $13^1/_2 \times 14$.
h. getand $13^1/_2 \times 14$ op blauw getint papier (1171—'72).

i. getand $13^1/_2 \times 13^1/_2$.
k. getand $13^1/_2 \times 13^1/_2$ op blauw getint papier (1871—'72).

Aanmerkingen.
5 cent, type II, ongetand is een proefdruk.
5 cent, *zwart*, type I getand is een proefdruk.

10 cent. Type I.
a. getand $12^1/_2 \times 12$.

10 cent. Type II.
a. getand $12^1/_2 \times 12$, *b.* getand $10^1/_2 \times 10$, *c.* getand 14×14.
d. getand 14×14 op blauwachtig papier.
e. getand 13×14.
f. getand 13×14 op blauwachtig papier.
g. getand $13^1/_2 \times 14$.
h. getand $13^1/_2 \times 14$ op blauwachtig papier.
i. getand $13^1/_2 \times 13^1/_2$.

15 cent. Type I.
a. getand $12^1/_2 \times 12$, *b.* getand $10^1/_2 \times 10$, *c.* getand $13^1/_2 \times 13^1/_2$.

15 cent. Type II.
a. getand $10^1/_2 \times 10$, *b.* getand 14×14.
c. getand 14×14 op blauwachtig papier.
d. getand 13×14.
e. getand 13×14 op blauwachtig papier.
f. getand $13^1/_2 \times 14$.
g. getand $13^1/_2 \times 14$ op blauwachtig papier.
h. getand $13^1/_2 \times 13^1/_2$.

20 cent. Type I.
a. getand $12^1/_2 \times 12$.

20 cent. Type II.

a. getand $12^1/_2 \times 12$.
b. getand $10^1/_2 \times 10$.
c. getand $10^1/_2 \times 10$ op blauwachtig papier.
d. getand 14×14.
e. getand 14×14 op blauwachtig papier.
f. getand 13×14.
g. getand 13×14 op blauwachtig papier.
h. getand $13^1/_2 \times 14$.
i. getand $13^1/_2 \times 14$ op blauwachtig papier.
k. getand $13^1/_2 \times 13^1/_2$.

25 cent. Type I.

a. getand $12^1/_2 \times 12$.

25 cent. Type II.

a. getand $12^1/_2 \times 12$.
b. rood, ongetand } beide zijn proefdrukken.
c. blauw, » }

50 cent. Type I.

a. getand $12^1/_2 \times 12$.

50 cent. Type II.

a. getand $12^1/_2 \times 12$.

In 1867—68 werden door de drukkers de volgende hoeveelheden afgeleverd:

5	cent,	8.275.000.
10	»	7.375.000.
15	»	1.430.000.
20	»	1.750.000.
25	»	1.375.000.
50	»	1.250.000.

Van de waarden van 5 en 10 ct. werden later nog veel

grootere hoeveelheden afgeleverd. Van de 15 en 20 ct. minder, doch voor de waarden à 25 en 50 ct. bleef het bij de hierboven genoemde aantallen en werd verder niets meer gedrukt.

Aanwijzing der Typen bij de Uitgave 1867.



I.

II.



I.

II.



I.

II.



I.

II.

I.

II.



I.

II.



De Drukwerkzegels van 1869-'71.



1869—'71.

Bij Kon. Besluit van 3 December 1868 werd het verschijnen aangekondigd van een nieuwe serie postzegels, bestaande uit slechts twee waarden en hoofdzakelijk voor het frankeeren van drukwerken bestemd. Deze zegels vertoonen ons het Nederlandsche wapen omgeven door een eiken- en een lauriertak. Boven het wapen bevindt zich het woord Nederland, onder het wapen de waarde-aangave. De eerste waarde was van 1 cent, in zwart gedrukt; de tweede 2 cent, bruingeel. Op 11 November 1870 werd het verschijnen aangekondigd van twee nieuwe zegels in dezelfde teekening, en wel een à $^1/_2$ cent bruin en een à $2^1/_2$ cent violet, terwijl in Mei 1869 de kleur van het zwarte 1 cent-zegel werd veranderd in groen, en de serie voorts met een zegel ter waarde van $1^1/_2$ cent, kleur rose, gecompleteerd werd.

Voor het gemakkelijke overzicht, zullen wij ze behandelen volgens de waarde-aangave en niet volgens datum van uitgave.

Wapen-teekening.

$^1/_2$ cent lila bruin.	1 cent zwart.	1 cent groen.
$1^1/_2$ cent rose.	2 cent bruingeel.	$2^1/_2$ cent violet.

$^1/_2$ *cent (1 Januari 1871).*

a. getand 14 × 14.
b. getand 13 × 13, kleine gaatjes.

c. getand 13 × 13, kleine gaatjes, op blauwachtig papier.
d. getand 13 × 13, nuance *bruin*.
e. getand $13^1/_2$ × $13^1/_2$, kleine gaatjes.
f. getand $13^1/_2$ × $13^1/_2$, op blauwachtig papier.
g. getand 13 × 13 } groote gaatjes.
h. getand $13^1/_2$ × $13^1/_2$ } groote gaatjes.
i. getand 13 × $13^1/_2$ } groote gaatjes.

1 cent, zwart (1 Januari 1869.)
a. getand 14 × 14.
b. getand 14 × 14 met punt achter cent.

1 cent groen (Mei 1869).
a. blauwgroen, getand 14 × 14.
b. blauwgroen, getand 13 × 13. } kleine gaatjes.
c. lichtgroen, getand 13 × 13 } kleine gaatjes.
d. blauwgroen, getand 13 × 13, op blauwachtig papier. } kleine gaatjes.
e. blauwgroen, getand $13^1/_2$ × $13^1/_2$ } kleine gaatjes.
f. lichtgroen, getand $13^1/_2$ × $13^1/_2$ } kleine gaatjes.
g. blauwgroen, getand $13^1/_2$ × $13^1/_2$, op blauwachtig papier } kleine gaatjes.
h. blauwgroen, getand 13 × 13 } groote gaatjes.
i. smaragdgroen, getand 13 × 13 } groote gaatjes.
k. blauwgroen, getand $13^1/_2$ × $13^1/_2$ } groote gaatjes.
l. smaragdgroen, getand $13^1/_2$ × $13^1/_2$ } groote gaatjes.
m. blauwgroen, getand 13 × $13^1/_2$ } groote gaatjes.

$1^1/_2$ cent (Mei 1869).
a. getand 14 × 14.
b. getand 13 × 13. } kleine gaatjes.
c. getand $13^1/_2$ × $13^1/_2$ } kleine gaatjes.

d. getand 13 × 13 } groote gaatjes.
e. getand $13^1/_2$ × $13^1/_2$ } groote gaatjes.

Dit zegel moet ook voorkomen op blauwachtig papier.

2 cent (1 Januari 1869).

a. matoranje, getand 14 × 14	kleine gaatjes.
b. geel, getand 13 × 13	
c. matoranje, getand 13 × 13	
d. geel, getand 13 × 13, op blauwachtig papier	
e. geel, getand $13^1/_2$ × $13^1/_2$	
f. geel, getand $13^1/_2$ × $13^1/_2$, op blauwachtig papier	
g. getand $13^1/_2$ × 13	groote gaatjes.
h. getand $13^1/_2$ × $13^1/_2$	

$2^1/_2$ cent (1 Januari 1871).

a. violet, getand 13 × 13	kleine gaatjes.
b. roodviolet, getand 13 × 13	
c. violet, getand $13^1/_2$ × $13^1/_2$	
d. roodviolet, getand $13^1/_2$ × $13^1/_2$	
e. violet, getand 13 × 13	groote gaatjes.
f. roodviolet, getand 13 × 13	
g. violet, getand $13^1/_2$ × $13^1/_2$	
h. roodviolet, getand $13^1/_2$ × $13^1/_2$	

Dit zegel moet ook voorkomen gedrukt op blauwachtig papier, en wel in de tandingen, als hierboven onder de letters *a* en *c* genoemd.

Ook van het groene 1 centzegel zijn exemplaren bekend met een punt achter het woord cent.

Van de $^1/_2$ cent bruin, 1 cent blauwgroen en 2 cent geel komen exemplaren voor op geribd papier.

Verder zijn ex. bekend, waaraan de punt in den linkerbenedenhoek mankeert en wel van de volgende waarden: 1 cent zwart, 1 cent blauwgroen en 2 cent bruingeel.

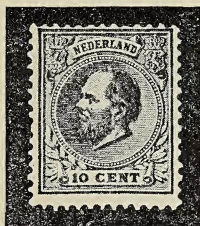
De $^1/_2$ cent gedrukt in zwarte kleur inplaats lilabruin is een proefdruk. Ook de 1 cent zwart op zeer dik papier is een proefdruk.

Alle waarden zijn bekend in ongetanden staat.

Van de $2^1/_2$ cent violet zijn exemplaren bekend, waarvan de beide zijlijnen gebroken zijn.

Op 1 November 1879 zijn al de voorgaande postzegels ingetrokken.

De uitgave van 1872-1888.



Uitgave 1872—1888.

Bij Kon. Besluit van 6 Juni 1872 werd het verschijnen aangekondigd van een nieuwe serie postzegels, bestaande uit dezelfde waarden als de serie van 1876, doch vermeerderd met een nieuwe waarde à $2^1/_2$ Gulden. Deze serie werd geteekend door den kunstenaar F. C. TEN KATE en in boekdruk uitgevoerd door de firma JOHS. ENSCHEDÉ & ZONEN te Haarlem.



Uitgave 1872—1888.

De nieuw opgerichte Wereld-postvereeniging (1875) waar ons land zich bij aansloot, maakte de uitgave van een nieuwe waarde à $12^1/_2$ c. noodzakelijk. (Kon. Besl. van 16 Juni 1875).

In 1888 volgden de waarden die de serie completeerden, $7^1/_2$, $22^1/_2$ cent en 1 Gulden (Kon. Besluit 20 November 1888).

Koning Willem III naar links.

5 cent, blauw.	*$7^1/_2$ cent, lilabruin.*	*10 cent, rose.*
$12^1/_2$ cent, grijs.	*15cent, oranjebruin.*	*20 cent, lichtgroen.*
$22^1/_2$ cent, donkergroen.	*25 cent, violet.*	*50 cent, olijfbruin.*
1 Gulden, lila.	*$2^1/_2$ Gulden, rose en blauw.*	

Alle waarden komen in ongetanden staat voor, vermoedelijk proefdrukken.

Eveneens komen alle waarden op geribd papier voor.

Liefhebbers van kleurverschillen kunnen bij deze uitgave hun hart ophalen, bij alle waarden zijn er verscheidene te vinden.

5 cent, (1 Juli 1872).

a. getand 14×14
b. getand 13×14
c. getand $13^{1}/_{2} \times 14$
d. getand 13×13
e. getand $13^{1}/_{2} \times 13$
} kleine gaatjes.

f. getand 14×14
g. getand $14 \times 13^{1}/_{2}$
h. getand $13^{1}/_{2}$
i. getand $13^{1}/_{2} \times 13$
} groote gaatjes.

k. getand $12^{1}/_{2} \times 12$
l. getand $11^{1}/_{2} \times 12$
m. getand $12^{1}/_{2}$ met groote witte vlek in de haren.
} groote en kleine gaatjes.

N.B. de onder *m* genoemde variëteit komt bij alle tandingen voor, uitgezonderd bij tanding $11^{1}/_{2} \times 12$.

$7^{1}/_{2}$ cent, (15 December 1888).

a. getand $12^{1}/_{2} \times 12$, groote gaatjes.

10 cent, (1 Juli 1872).

a. getand 13×14
b. getand $13^{1}/_{2} \times 14$
c. getand 13×13
d. getand $13^{1}/_{2} \times 13$
} kleine gaatjes.

e. getand $14 \times 13^{1}/_{4}$
f. getand $13^{1}/_{2}$
g. getand $13^{1}/_{2} \times 13$
} groote gaatjes.

h. getand $12^{1}/_{2} \times 12$
i. getand $11^{1}/_{2} \times 12$
k. getand $12^{1}/_{2}$
l. getand $12^{1}/_{2}$, met de T van cent gespleten.
} groote en kleine gaatjes.

12½ cent, (1 Juli 1875).

a. getand 14 × 14
b. getand × 14 13½
c. getand 13½
d. getand 13½ × 13
} groote gaatjes.

e. getand 12½ × 12
f. getand 11½ × 12
g. getand 12½
} groote en kleine gaatjes.

15 cent, (1 Juli 1872).

a. getand 13 × 14
b. getand 13½ × 14
} kleine gaatjes.

c. getand 14 × 13¼
d. getand 13½
e. getand 13½ × 13
} groote gaatjes.

f. getand 12½ × 12
g. getand 11½ × 12
h. getand 12½
} groote en kleine gaatjes.

20 cent, (1 Juli 1872).

a. getand 14 × 14
b. getand 13 × 14
c. getand 13½ × 14
} kleine gaatjes.

d. getand 14 × 14
e. getand 14 × 13½
f. getand 13½
g. getand 13½ × 13
} groote gaatjes.

h. getand 12½ × 12
i. getand 11½ × 12
k. dito, met punt onder 20
l. getand 12½
} groote en kleine gaatjes.

22½ cent, (15 Dec. 1888).

a. getand 12½ × 12
b. getand 12½
} groote en kleine gaatjes.

25 cent, (1 Juli 1872).

a. getand 14 × 14
b. getand 14 × 13¼
c. getand 13½
d. getand 13½ × 13
} groote gaatjes.

e. getand 12½ × 12
f. getand 12½ × 12, de T van het woord CENT gespleten.
} groote gaatjes.

g. getand $11^1/_2 \times 12$
h. getand $11^1/_2 \times 12$, de T van het woord CENT gespleten.
i. getand $12^1/_2$
} groote en kleine gaatjes.

50 cent, (1 Juli 1872).

a. getand 14×14
b. getand $13^1/_2$
c. getand $13^1/_2 \times 13$
d. getand $12^1/_2 \times 12$
e. getand $12^1/_2 \times 12$, het ovaal waarin de waardeaangave voorkomt *langer*.
} groote gaatjes.

f. getand $11^1/_2 \times 12$
g. getand $12^1/_2$
} groote en kleine gaatjes.

1 Gulden, (15 Dec. 1888).

a. getand $12^1/_2 \times 12$, groote en kleine gaatjes.

$2^1/_2$ Gulden, (1 Juli 1872).

a. getand 14×14, kleine gaatjes.

De Uitgave van 1876-94.



Uitgave 1876-94.

Bij een Kon. Besluit van 15 Sept. 1876 (Staatsbl. nº. 180), werd de uitgave aangekondigd van een nieuwe serie drukwerkpostzegels. In dit decreet wordt vermeldt dat het zegel à $^1/_2$ cent zal gedrukt worden in roodbruine kleur. Dit is echter niet geschiedt. De eerste uitgave van 1876, was matrose; de tweede uitgave (1894) van violetrose tot karmijn.

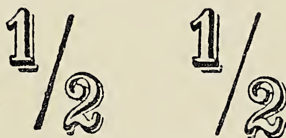
Gedrukt door de firma ENSCHEDÉ van eigen cliché's.

Groot waardecijfer in cirkel.

$^1/_2$ *cent, rose.* *1 cent, groen.* *2 cent, geel.*
$2^1/_2$ *cent, lila.*

$^1/_2$ *cent.*

Bij dit zegel onderscheidt men twee typen.



Uttgave 1876-94.

Type I. De streep van het breukcijfer is tamelijk dik en 8—$8^1/_2$ m.M. lang.

Type II. De streep van het breukcijfer is dunner en 9 m.M. lang.

a. Type I, getand 14 × 14.
b. Type I, getand $13^1/_2$.
c. Type I, getand $13^1/_2$ op blauwachtig papier.
d. Type II, getand $13^1/_2$.
} groote gaatjes

e. Type II, getand $13^1/_2$ op blauwachtig papier
f. Type I, getand $13^1/_2$ × 13.
g. Type I, getand $13^1/_2$ × 13. op blauwachtig papier.
} groote gaatjes

h. Type II, getand $13^1/_2 \times 13$.
i. Type II, getand $13^1/_2 \times 13$. op blauwachtig papier.
k. Type I, getand $12^1/_2 \times 12$.
l. Type II, getand $12^1/_2 \times 12$.
m. Type I, getand $11^1/_2 \times 12$.
n. Type II, getand $11^1/_2 \times 12$.
o. Type I, getand $12^1/_2$.
p. Type II, getand $12^1/_2$.
} groote gaatjes.

q. Type II, violetrose (1894), getand $12^1/_2$.
r. Type II, karmijn (1894), getand $12^1/_2$.
s. Type I, rose, onderaan, getand 13. bovenaan, getand $14^1/_2$. aan de zijden 14.
} groote gaatjes.

1 cent.

a. getand $13^1/_2$.
b. met dubbele punt achter CENT.
c. getand $13^1/_2$, op blauwachtig papier.
d. getand $13^1/_2 \times 13$.
e. getand $13^1/_2 \times 13$, op blauwachtig papier.
} groote gaatjes.

f. getand $12^1/_2 \times 12$.
g. getand $11^1/_2 \times 12$.
h. geelgroen, getand $12^1/_2$.
i. smaragdgroen (1894), getand $12^1/_2$.
} groote en kleine gaatjes.

2 cent.

a. getand $13^1/_2$.
b. getand $13^1/_2$, op blauwachtig papier.
c. getand $13^1/_2 \times 13$.
d. getand $13^1/_2 \times 13$, op blauwachtig papier.
} groote gaatjes.

e. getand $12^1/_2 \times 12$.
f. getand $11^1/_2 \times 12$.
g. getand $12^1/_2$.
h. olijfgeel (1894), getand $12^1/_2$.
} groote en kleine gaatjes.

$2^1/_2$ cent.

a. getand $13^1/_2$.
b. getand $13^1/_2$, op blauwachtig papier.
c. getand $13^1/_2 \times 13$.
d. getand $13^1/_2 \times 13$, op blauwachtig papier.
} groote gaatjes.

e. getand $12^1/_2 \times 12$.
f. roodlila (1894), getand $11^1/_2 \times 12$.
g. lila, getand $12^1/_2$.
h. roodlila (1894), getand $12^1/_2$.
} groote en kleine gaatjes.

Alle waarden komen ook ongetand voor, dit zijn proefdrukken.

Verder komen alle waarden voor op nauw of wijd geribd papier.



Uitgave 1876-94.

Een eigenaardigheid bij het smaragdgroene 1 cent postzegel van *1894* is de gebroken krul, rechts bovenaan onder het cijfer in het onderste zegel van de bijgevoegde afbeelding.

De uitgave van 1891-'96.



1891-'96.

Bij Minist. Besl. dato 24 Sept. 1891, werd de verschijning aangekondigd van een serie postzegels met portret van Koningin Wilhelmina. De teekening is hetzelfde als die der voorgaande serie, alleen is het hoofd naar rechts gewend. Deze serie bestaat uit dezelfde waarden als de voorgaande met portret van Koning Willem III. Op 1 April 1892 werd aan deze serie een postzegel toegevoegd van 3 cent, noodig geworden door het verlaagde porto in locaalverkeer.

Bij een verder besluit, dato 5 Juni 1896, werd bekend gemaakt dat voortaan ook de postzegels à 50 cent en 1 gulden in het (grootere) formaat van de $2^1/_2$ gulden zouden worden uitgegeven, en tevens dat in dezelfde teekening en grootte een postzegel van 5 gulden aan deze serie zou worden toegevoegd. De serie werd gedrukt door de firma Joh. Enschedé & Zonen te Haarlem die ook voor de cliché's zorgde.

In 1894 verschenen verschillende kleurafwijkingen, die gemakkelijk te onderscheiden zijn. Dit geldt voor de geheele serie tot en met de waarde à 50 cent. De eerste oplagen werden op gewoon papier gedrukt, later werd een meer doorschijnende soort gebruikt.

Koningin Wilhelmina naar rechts, alle getand 12$^1/_2$, wanneer niet anders vermeld. 1891—'94.

3 cent, oranje. *5 cent, blauw.* *7$^1/_2$ cent, lilabruin.*
10 cent, rood. *12$^1/_2$ cent, grijs.* *15 cent, bruin.*
20 cent, groen. *22$^1/_2$ cent, blauwgroen.* *25 cent, violet.*
50 cent, olijfbruin. *1 Gulden, d. lila.* *2$^1/_2$ gulden, rose en blauw.*

Groot formaat 1896.
50 cent, blauwgroen en bruin. *1 Gulden donkerbruin en olijfgroen.*
5 Gulden, groenbrons en bruinrood.

3 cent. (1 April 1892).
a. oranjegeel (1892).
b. oranje (1894).

5 cent.
a. matblauw (1891).
b. donkerblauw (1891).
c. ultramarijn (1894).
d. oranje, foutdruk (1894).
e. blauw, dik geelachtig papier, getand 11$^1/_2$ *niet* in verkeer geweest.
f. blauw, geribd papier.

7$^1/_2$ cent.
a. lilabruin (1891).
b. geelbruin (1894).

10 cent.
a. karmijn (1891).
b. d. karmijn (1891).
c. oranjerood (1893-'94).
d. kersenrood (1894).
e. aniline rood (1894).

12$^1/_2$ cent.
a. groenachtiggrijs (1891)
b. blauwgrijs (1894).
c. parelgrijs (1893).

15 cent.
a. roodbruin (1891).
b. geelbruin (1894).
c. oranjebruin (1894).

20 cent.
a. lichtgroen (1891).
b. smaragdgroen (1894).
c. groen, dik geelachtig papier, getand 11 × 12$^1/_2$ niet in omloop geweest.

22$^1/_2$ cent.
a. blauwgroen (1891).
b. d. groen (1894).
c. geelgroen (1894).

25 cent.
a. matviolet (1891).
b. lichtviolet (1894).
c. blauw violet (1894).

50 cent.
a. d. olijfbruin (1891).
b. geelbruin (1894).

1 Gulden.
a. donkerlila (1891).

2$^1/_2$ Gulden.
a. rose en blauw (1891).
b. anilinerood en blauw (1894) getand 11$^1/_2$
c. » » getand 11$^1/_2$ × 11.
d. » » » 11.
e. » » » 11 × 11 × 11$^1/_2$ × 12$^1/_2$.
f. » » » 11$^1/_2$ × 11$^1/_2$ × 11 × 12$^1/_2$.
g. » getand 12$^1/_2$ × 12$^1/_2$ × 11 × 11$^1/_2$.
h. » getand 11 × 11 × 11 × 12$^1/_2$.

50 cent (1896).
a. blauwgroen en bruin, getand 11$^1/_2$ × 11.
b. » » » » 11.



Uitgave 1890.

1 Gulden (1896).

a. donkerbruin in olijfgroen, getand $11^1/_2 \times 11$.

b. donkerbruin en olijfgroen, getand 11.

5 Gulden (1896).

a. groenbrons en bruinrood, getand 11.

De uitgave van 1899 tot op heden.



Uitg. 1898 tot op heden.

Bij het bereiken der meerderjarigheid door Koningin Wilhelmina, verscheen een besluit, dato 20 Augustus 1898, de aanstaande uitgave vermeldende van een nieuwe serie postzegels, waarvan voorloopig slechts één waarde, à 1 Gulden, blauwgroen, zou verschijnen. Dit zegel dat op den dag der kroning, 6 September 1898, verscheen, werd dadelijk »kroningszegel« gedoopt.

Naar een photographie van Prof. R. Staag werd het portret gegraveerd door M. J. Vurtheim uit Rotterdam. De omlijsting teekende onze bekende kunstenaar Willem Steelink; de druk werd bezorgd door de Firma Johs. Enschedé en Zonen te Haarlem.

Kroningszegel.
1 Gulden, blauwgroen, Type I, getand $11^1/_2 \times 11$.

Bij besluit van 17 Juli 1899 werd de aanmaak van alle vorige uitgaven afgelast en het verschijnen van een geheel nieuwe serie aangekondigd. De Fransche graveur E. Mouchon teekende het portret, terwijl de firma Enschedé voor omlijsting en druk zorgde.

In 1901 werd de kleur van het 3 cent zegel gewijzigd in groen.

Een waarde van 10 Gulden werd aan de serie in 1905 toegevoegd. 1906 bracht ons een nieuwe waarde à $17^1/_2$ cent, gevolgd in 1908 door eveneens een nieuwe waarde à 4 cent. De kleur der postzegels van 15, $17^1/_2$ en 20 cent werd in

1910 gewijzigd; voortaan verschenen deze waarden in twee kleuren gedrukt.

Wanneer niet anders vermeldt zijn alle ex. getand $12^1/_2$.

Cijfer in ovaal 1899—1912.

$^1/_2$ cent, lila, 1 cent, rood, $1^1/_2$ cent, ultramarijn, 2 cent, geelbruin, $2^1/_2$ cent, groen.



Uitg. 1899 tot op heden

Portret der Koningin.

3 cent, oranje, 5 cent, karmijn, $7^1/_2$ cent, bruin, 10 cent, grijs, $12^1/_2$ cent, blauw, 15 cent, geelbruin, 20 cent, geelgroen, $22^1/_2$ cent, bruin en bronsgroen, 25 cent, karmijnrose en matblauw, 50 cent, bronsgroen en wijnrood, 1 Gulden, blauwgroen, $2^1/_2$ Gulden, bruinviolet, 5 Gulden, violet rood.



3 cent, olijfgroen, 10 Gulden, oranje, $17^1/_2$ cent, violet, 15 cent, rood en blauw, $17^1/_2$ cent, blauw en zwart, 20 cent, olijfgroen en lilagrijs.

$^1/_2$ cent.

a. lila. *b. dik papier.*

1 cent.

a. rood. *c.* met punt tusschen het cijfer 1 en het woord CENT.

b. dik papier. *d.* met punt achter het groote cijfer 1.

2 cent.

a. geelbruin.

$2^1/_2$ cent.
a. groen. *b.* dik papier.

Van de onder *b* genoemde afwijking zijn slechts 940 ex. uitgegeven, afkomstig uit een automaat in den Haag.

c. Type II. Bij het 7e, 12e en 17e zegel loopt de sierlijn die zich bevindt onder $2^1/_2$ cent, links niet zooals rechts in een naar binnen getrokken krul uit, maar buigt rechts om.

3 cent.
a. oranje.

5 cent.
a. matrood. *b.* roserood. *c.* dik papier.

$7^1/_2$ cent.
a. bruin.

10 cent.
a. grijs. *b.* lilagrijs.

$12^1/_2$ cent.
a. blauw.

15 cent.
a. geelbruin.

20 cent.
a. geelgroen.

$22^1/_2$ cent.
a. bruin en bronsgroen.

25 cent.
a. karmijnrose en matblauw. *b.* karmijn en donkerblauw.

50 cent.
a. bronsgroen en wijnrood. *b.* middenstuk naar rechts verschoven.

1 Gulden.
a. d. blauwgroen. Type II, getand 11 × 11. *b.* getand 11 × 11½.



Uitgave 1898 tot op heden.

2½ Gulden.
a. br. violet, getand 11½ × 11.
b. getand 11 × 11.
c. getand 11 × 11½.

5 Gulden.
a. violetrood, getand 11½ × 11.
b. getand 11 × 11½.

3 cent.
a. olijfgroen. (1901).

10 Gulden.
a. oranje (1905) getand 11 × 11.
De ex. van 10 Gulden, *rose* kleur, zijn verkleurd.

17½ cent.
a. violet (1906).

1½ cent.
a. ultramarijn (1908).
b. met punt tusschen L en A van NEDERLAND.

15 cent.
a. rood en blauw (1910).

17½ cent.
a. blauw en grijszwart (1910).

20 cent.
a. olijfgroen en lilagrijs.

Bij de waarden à 22½, 25 en 50 cent van 1899 en die van 15 en 20 cent van 1910 komen exemplaren voor, die op den ondergrond een witte plek vertoonen, in den vorm eener kleine ster.

De „de Ruyter"-postzegels.



In 1907 bij den 300-jarigen Gedenkdag van Admiraal de Ruyter's geboortedag, werd een serie postzegels uitgegeven bestaande uit slechts 3 waarden, á $^1/_2$, 1 en $2^1/_2$ cent.

$^1/_2$ *cent.*

a. blauw.
b. met streep door de tweede D van NEDERLAND.
c. met vlek in de E van het woord CENT.
d. op elk vel komt bij een ex. een aardige afwijking voor, bestaande uit een klein bochtje in de buitenste omrandingslijn onderaan, juist onder de linkervouw van het lint, waarop de naam M. A. DE RUYTER.

1 cent.

a. roodviolet.
b. met vlek in de eerste N van NEDERLAND.
c. met vlek in het cijfer 1.
d. met vlek in de eerste D van NEDERLAND.
e. het lint waarop »M. A. DE RUYTER« en de omrandingslijnen niet of zeer gebrekkig afgedrukt.

$2^1/_2$ *cent.*

a. rood.

De Weldadigheids-uitgave van 1906.



Weldadigheids-uitgave van 1906.

Met Kerstmis 1906 werd een serie van drie waarden uitgegeven, die elk voor het dubbele van den daarop genoemden prijs verkocht moesten worden. De eene helft ontving het Rijk en de andere helft kwam de Amsterdamsche Vereeniging ter bestrijding der Tuberculose ten bate. Ze waren verkrijgbaar van 21 Dec. 1906 tot en met 3 Januari 1907, terwijl zij tot 31 Januari 1907 uitsluitend voor binnenlandsche correspondentie gebruikt mochten worden.

1 cent, rood. *3 cent, olijfgroen.* *5 cent, grijs.*

Afwijkingen in deze postzegels zijn tot op heden niet bekend.

De Portozegels.



De uitgave van 1870.

Bij Kon. Besluit van 23 April 1870 werd de uitgave aangekondigd der eerste Nederlandsche portozegels.



5 cent, bruin op oranje. *10 cent, violet op blauw.*

5 cent.

a. Type I, bruin		getand 13 × 13 tot $13^{1}/_{4}$ × 13.
b. Type II, »		
c. Type I, bruinrood		
d. Type II, »		
e. Type I, »	op citroengeel	

Type I. Bij dit type zijn de schakels der ketting die in den kring om het cijfer 5 loopt, nauw en is het cijfer 5, donker geschaduwd.

Type II. De schakels der ketting zijn hier ruimer en het cijfer 5 is lichter geschaduwd.

10 cent.

a. violet, getand 13 × 13 tot $13^{1}/_{4}$ × 13.
b. » » $12^{1}/_{2}$ × 12.

Beide soorten komen ongetand voor.

De uitgave van 1881.

Op 4 Maart 1881 verscheen een besluit waarbij bepaald werd dat een geheel nieuwe serie portozegels zou verschijnen en wel in de volgende tien soorten 1, $1^1/_2$, $2^1/_2$, 5, 10, $12^1/_2$, 15, 20 en 25 cent, blauw en zwart en 1 Gulden, blauw en rood. Alle waarden met uitzondering van de 5 en 10 cent werden op 1 April uitgegeven, die à 5 en 10 cent werden eerst verstrekt wanneer de vorige uitgaven à 5 en 10 cent opraakte.

Alvorens deze soort zegels verder te behandelen geven wij hier eerst de bekende Type-verschillen, welke wij vroeger op bladz. 83/84 van het Handboek voor verzamelaars van postzegels, als volgt beschreven:

»In de portozegels van Nederland en Koloniën onderscheidt men 4 Typen, bekend als 1^e, 2^e, 3^e en 4^e Type.



I.

Type I. De T van BETALEN bevindt zich juist boven het midden van een schakel. (De ketting heeft 34 schakels).



II.

Type II. De T van BETALEN bevindt zich juist boven tusschen twee schakels. (De ketting heeft 33 schakels).



III.



IV.

Type III. De T van BETALEN bevindt zich links boven

de middelste schakel. (De ketting heeft 32 schakels.

Type IV. De T van BETALEN bevindt zich rechts boven de middelste schakel. (De ketting heeft 37 schakels). Bovendien is deze laatste Type zeer gemakkelijk te herkennen aan de veel vettere letters.

Deze portozegels werden gedrukt aan vellen van 200 stuks. Op elk vel komen voor bij de waarden à $1^1/_2$, $2^1/_2$, $12^1/_2$ cent en 1 Gulden.

Type I — 44. Type II — 43. Type III — 99. Type IV — 14.

bij de waarden à 1, 15, 20 en 25 cent.

Type I — 44. Type II — 43. Type III — 100. Type IV — 13.

bij de 5 cent I[e] plaat.

Type I — 38. Type II — 19. Type III — 130. Type IV — 13.

bij de 5 cent II[e] plaat en de 10 cent.

Type I — 43. Type II — 43. Type III — 110. Type IV — 3.

1 cent.

Type I.	*a.*	getand	$12^1/_2 \times 12$	*Type II.*	*e.*	getand	$12^1/_2 \times 12$
	b.	»	$11^1/_2 \times 12$		*f.*	»	$11^1/_2 \times 12$
	c.	»	$12^1/_2$		*g.*	»	$12^1/_2$
	d.	»	$13^1/_2$		*h.*	»	$13^1/_2$
Type III.	*i.*	getand	$12^1/_2 \times 12$	*Type IV.*	*n.*	getand	$12^1/_2 \times 13$
	k.	»	$11^1/_2 \times 12$		*o.*	»	$11^1/_2 \times 12$
	l.	»	$12^1/_2$		*p.*	»	$13^1/_2$
	m.	»	$13^1/_2$				

$1^1/_2$ cent.

Type I.	*a.*	getand	$12^1/_2 \times 12$	*Type II.*	*e.*	getand	$12^1/_2 \times 12$
	b.	»	$11^1/_2 \times 12$		*f.*	»	$11^1/_2 \times 12$
	c.	»	$12^1/_2$		*g.*	»	$12^1/_2$
	d.	»	$13^1/_2$		*h.*	»	$13^1/_2$

Type III.	*i.*	getand	12½ × 12	*Type IV.*	*n.*	getand	12½ × 12
	k.	»	11½ × 12		*o.*	»	11½ × 12
	l.	»	12½		*p.*	»	12½
	m.	»	13½		*q.*	»	13½



Bij dit zegel kan men nog dit verschil vinden, dat bij de eene soort de afstand tusschen het waarde-cijfer en het breuk-cijfer grooter is dan bij de andere.

2½ cent.

Type I.	*a.*	getand	12½ × 12	*Type II.*	*e.*	getand	12½ × 12
	b.	»	11½ × 12		*f.*	»	11½ × 12
	c.	»	12½		*g.*	»	12½
	d.	»	13½		*h.*	»	13½
Type III.	*i.*	getand	12½ × 12	*Type IV.*	*n.*	getand	12½ × 12
	k.	»	11½ × 12		*o.*	»	11½ × 12
	l.	»	12½		*p.*	»	13½
	m.	»	13½				

5 cent. (1887).

Type I.	*a.*	getand	12½ × 12	*Type II.*	*c.*	getand	12½ × 12
	b.	»	12½		*d.*	»	12½
Type III.	*e.*	getand	12½ × 12	*Type IV.*	*g.*	getand	12½ × 12
	f.	»	12		*h.*	»	12½

10 cent. (1887).

Type I.	*a.*	getand	12½ × 12	*Type II.*	*c.*	getand	12½ × 12
	b.	»	12½		*d.*	»	12½
Type III.	*e.*	getand	12½ × 12	*Type IV.*	*g.*	getand	12½ × 12
	f.	»	12½				

$12^1/_2$ cent.

Type I.	*a.*	getand	$12^1/_2 \times 13$	*Type II.*	*e.*	getand	$12^1/_2 \times 12$
	b.	»	$11^1/_2 \times 12$		*f.*	»	$11^1/_2 \times 10$
	c.	»	$12^1/_2$		*g.*	»	$12^1/_2$
	d.	»	$13^1/_2$		*h.*	»	$13^1/_2$
Type III.	*i.*	getand	$12^1/_2 \times 12$	*Type IV.*	*n.*	getand	$12^1/_2 \times 12$
	k.	»	$11^1/_2 \times 12$		*o.*	»	$11^1/_2 \times 12$
	l.	»	$12^1/_2$		*p.*	»	$13^1/_2$
	m.	»	$13^1/_2$				

15 cent.

Type I.	*a.*	getand	$12^1/_2 \times 12$	*Type II.*	*e.*	getand	$12^1/_2 \times 12$
	b.	»	$11^1/_2 \times 12$		*f.*	»	$11^1/_2 \times 12$
	c.	»	$12^1/_2$		*g.*	»	$12^1/_2$
	d.	»	$13^1/_2$		*h.*	»	$13^1/_2$
Type III.	*i.*	getand	$12^1/_2 \times 12$	*Type IV.*	*n.*	getand	$12^1/_2 \times 12$
	k.	»	$11^1/_2 \times 12$		*o.*	»	$11^1/_2 \times 12$
	l.	»	$12^1/_2$		*p.*	»	$13^1/_2$
	m.	»	$13^1/_2$				

20 cent.

Type I.	*a.*	getand	$12^1/_2 \times 12$	*Type II.*	*e.*	getand	$12^1/_2 \times 12$
	b.	»	$11^1/_2 \times 12$		*f.*	»	$11^1/_2 \times 12$
	c.	»	$12^1/_2$		*g.*	»	$12^1/_2$
	d.	»	$13^1/_2$		*h.*	»	$13^1/_2$
Type III.	*i.*	»	$12^1/_2 \times 12$	*Type IV.*	*n.*	getand	$12^1/_2 \times 12$
	k.	»	$11^1/_2 \times 12$		*o.*	»	$11^1/_2 \times 12$
	l.	»	$12^1/_2$		*p.*	»	$13^1/_2$
	m.	»	$13^1/_2$				

25 cent.

Type I.	*a.* getand	$12\frac{1}{2} \times 12$		*Type II.*	*e.* getand	$12\frac{1}{2} \times 12$
	b. »	$11\frac{1}{2} \times 12$			*f.* »	$11\frac{1}{2} \times 12$
	c. »	$12\frac{1}{2}$			*g.* »	$12\frac{1}{2}$
	d. »	$13\frac{1}{2}$			*h.* »	$13\frac{1}{2}$
Type III.	*i.* getand	$12\frac{1}{2} \times 12$		*Type IV.*	*n.* getand	$12\frac{1}{2} \times 12$
	k. »	$11\frac{1}{2} \times 12$			*o.* »	$11\frac{1}{2} \times 12$
	l. »	$12\frac{1}{2}$			*p.* »	$13\frac{1}{2}$
	m. »	$13\frac{1}{2}$				

1 Gulden.

Type I.	*a.* getand	$12\frac{1}{2} \times 12$	*Type II.*	*d.* getand	$12\frac{1}{2} \times 12$
	b. »	$11\frac{1}{2} \times 12$		*e.* »	$11\frac{1}{2} \times 12$
	c. »	$12\frac{1}{2}$		*f.* »	$12\frac{1}{2}$
Type III.	*g.* getand	$12\frac{1}{2} \times 12$	*Type IV.*	k. getand	$12\frac{1}{2} \times 12$
	h. »	$11\frac{1}{2} \times 12$		*l.* »	$11\frac{1}{2} \times 12$
	i. »	$12\frac{1}{2}$			



In de *Typen I, II en III* in alle tandingen bestaat het zegel van 1 Gulden, met de waarde-aangave *dubbel* gedrukt.

In *Type III* komen op elk vel 2 ex. voor met een witte punt tusschen E en T in het woord BETALEN verder 2 ex. met witte punt voor de P in het woord PORT.

In *Type IV* een maal in elk vel een witte vlek boven- of onderaan in het midden der schakelketting.

In *Type III* vindt men van de waarden 10, $12\frac{1}{2}$ en 15 cent op elk vel 1 ex. met een vertikaal streepje tusschen E en T in het woord BETALEN.

Verschillende witte vlekjes en puntjes, hier, daar en overal, komen bij alle waarden voor, die alle te beschrijven zou te ver voeren. Voor liefhebbers een ruim veld van onderzoek.

De derde uitgave van 1894-1904.

In het jaar 1894 werd de kleur der postzegels van lichtblauw gewijzigd in donker ultramarijn blauw, terwijl tevens zorg gedragen werd dat er niet zooveel Type-verschillen verschenen. De eerste oplagen zijn meest in het derde type verschenen en tevens in een levendiger kleur gedrukt. Spoedig werden ze ingetrokken en verschenen alleen nog ex. in het derde Type. In het tweede Type zijn ook ex. bekend, die hoogst zeldzaam zijn.

$^1/_2$ *cent (1901).*
a. type I.

1 cent (1894).
a. type I. *b.* type III.

1$^1/_2$ cent (1894).
a. type I.
b. breukstreep korter dan normaal.
c. breukstreep langer dan normaal.
d. type III.

2$^1/_2$ cent (1894).
a. type I.
b. breukstreep korter dan normaal.
c. breukstreep langer dan normaal.
d. type II.
e. type III.

5 cent (1894).
a. type I. *b.* type II. *c.* type III.

$7^{1}/_{2}$ cent (1904).
a. type I.
b. breukstreep korter dan normaal.
c. breukstreep langer dan normaal.

10 cent (1894).
a. type I. *b.* type II. *c.* type III.

$12^{1}/_{2}$ cent (1894).
a. type I. *b.* type II. *c.* type III.

15 cent (1894).
a. type I. *b.* type III.

20 cent (1894).
a. type I. *b.* type III.

25 cent (1894).
a. type I. *b.* type III.

In 1906 bij gebrek aan een portozegel van 50 cent, besloot men het zegel van een gulden te overdrukken met 50 cent. Deze opdruk werd in zwarte kleur in diagonale lijn van onder naar boven lezend, aangebracht.

50 cent op 1 Gulden lichtblauw (1906).
a. type I. *b.* type II. *c.* type III.
Op elk vel komen voor 31-type I, 19-type II, 150-type III.

Verder verscheen er in 1906 een nieuwe waarde à $6^{1}/_{2}$ cent, d. w. z. tot de uitgave van dit zegel werd besloten, doch gebruikte men eerst de voorraad van de weinig gebruikte 20 cent op, door deze waarde met $6^{1}/_{2}$ in roode cijfers te overdrukken.

$6^{1}/_{2}$ cent rood op 20 cent ultramarijn (1906).
a. type I.

In 1907 volgde de serie de Ruyterpostzegels met opdruk Portzegel en de nieuwe waarde. Wij geven er den voorkeur aan eerst de gewone portozegels te behandelen om later uitvoerig op deze uitgave terug te komen.

Het definitieve zegel van $6^{1}/_{2}$ cent verscheen in 1908.

$6^{1}/_{2}$ cent, d. ultramarijn (1908)

a. type I.
b. de letter T hooger staand dan de andere letters in het woord cent.
c. de letter T lager staand dan de andere letters in het woord cent.
d. de letters E en T lager staand in het woord cent dan de C en N.
e. het cijfer 6 gebroken.
f. het cijfer 2 (in het breukcijfer) gebroken.

4

In 1909 verscheen wederom een voorloopig zegel en werd het voorgaande $6^{1}/_{2}$ cent portozegel overdrukt in rood met een groot cijfer 4.

4 rood op $6^{1}/_{2}$ cent *d. ultramarijn.*

Alle afwijkingen genoemd onder het hierboven genoemd zegel, onder de letters b, c, d, e en f, komen ook bij dit zegel voor.

In hetzelfde jaar verscheen tevens het definitieve zegel van 4 cents waarin tot op heden geen variëteiten gevonden zijn.

4 cent, d. ultramarijn (1909).

3 CENT

Verder verscheen nog in dit jaar het bekende 3 cent portozegel overdrukt op het 1 guldensportozegel.

3 cent, zwart op 1 gulden l. blauw en rood (1909).

a. type I. *b.* type II. *c.* type III.

Op elk vel vindt men: 31-type I, 19-type II, 150-type III. In het geheel werden 163 vellen met dezen opdruk voorzien, zoodat er in het geheel gedrukt zijn: 8053 stuks van type I, 3097-type II, 21450-type III.

In 1910 verscheen het definitieve portozegel à 3 cent, d. ultramarijn, waarin tot op heden geen afwijkingen gevonden zijn.

3 cent d. ultramarijn (1909).

De „de Ruyter"-portozegels.

In 1907 was ons postbestuur van oordeel dat de nog voorhanden zijnde de Ruyterpostzegels wel overdrukt konden worden met het woord PORTZEGEL en een nieuwe waarde. Dat de uitgave van deze zegels noodzaak was mag met stelligheid worden betwist, aangezien men gedurende dien tijd en na dien tijd de gewone soorten gebruikt heeft. Deze serie bestond uit de volgende 13 waarden: $^1/_2$, 1, $1^1/_2$, $2^1/_2$, 5, $6^1/_2$, $7^1/_2$, 10, $12^1/_2$, 15, 25 en 50 cent en 1 gulden. Bij dezen opdruk zijn twee typen te onderscheiden. Deze zijn ontstaan omdat er meer dan een oplage van deze uitgave geweest is. Men vindt deze afwijkingen bij de zegels à $1^1/_2$, $2^1/_2$, $6^1/_2$ en $12^1/_2$ cent. Bij het I type is de afstand tusschen het hoofdcijfer en het breukcijfer $^1/_2$ juist 1 m.M., bij het II type slechts $^1/_2$ m.M.

$^1/_2$ cent, zwart op 1 cent roodviolet.

1 cent, zwart op 1 cent roodviolet.

$1^1/_2$ cent, zwart op 1 cent, roodviolet.

a. type I. *b.* type II.

$2^1/_2$ cent, zwart op 1 cent, roodviolet.

a. type I. *b.* type II.

5 cent, zwart op $2^1/_2$ cent, rood.

a. 5 cent, zwart op $2^1/_2$ cent, rood.

b. 5 cent, foutdruk CE;NT.

c. 5 cent, het cijfer 5 niet loodrecht onder de G van PORTZEGEL, doch meer naar links en vet gedrukt.

$6^1/_2$ cent, zwart op $2^1/_2$ cent, rood.

a. type I. *b.* type II.

$7^1/_2$ cent, zwart op $^1/_2$ cent, blauw.

a. type I.

b. type II.

c. met witte streep door de tweede D van het woord NEDERLAND.

PORTZEGEL $7^1/_2$ CENT PORTZEGEL $7^1/_2$ CENT

10 cent, zwart op $^1/_2$ cent, blauw.

a. 10 cent, zwart op $^1/_2$ cent, blauw.

b. 10 cent, met witte streep door de tweede D van NEDERLAND.

$12^1/_2$ cent, zwart op $^1/_2$ cent, blauw.

a. type I.

b. type II, uiterst zeldzaam, omdat van dit zegel geen tweede oplage verschenen is.

c. type I, met witte streep door laatste D van NEDERLAND.

d. type II, met witte streep door laatste D van NEDERLAND.

15 cent, zwart op $2^1/_2$ cent, rood.

25 cent, zwart op $^1/_2$ cent, blauw.

a. 25 cent, zwart op $^1/_2$ cent, blauw.

b. met witte streep door tweede D van NEDERLAND.

c. foutdruk CE;NT.

50 cent, zwart op $^1/_2$ cent, blauw.

a. 50 cent, zwart op $^1/_2$ cent, blauw.

b. 50 cent met witte streep door tweede D van NEDERLAND.

1 Gulden, zwart op $^1/_2$ cent, blauw.

a. 1 gulden, zwart op $^1/_2$ cent, blauw.

b. met witte streep door tweede D van NEDERLAND.

Van de drie hoogste waarden komen gevaarlijke vervalschingen voor.

De nieuwe uitgave van 1912.

In het gewone type verscheen in Februari een zegel á

5 cent in licht ultramarijne kleur, als voorlooper eener geheel nieuwe, in slechts één kleur gedrukte serie.

Bij het ter perse gaan van dit boek zijn de meeste waarden reeds verschenen, doch nog niet aan alle postkantoren verkrijgbaar.

De Postbewijszegels.



Onze arbeid zou niet volledig mogen heeten, wanneer wij hier niet de postbewijszegels beschreven.

Deze zegels verschenen in 1884.

Postbewijzen zijn formulieren (prijs $2^1/_2$ cent) waarop men het bedrag invulde, dat men wenschte over te maken. Met dit formulier ging men naar een postkantoor, deponeerde het geld en ontving dan het formulier afgestempeld terug met als contrôle een postbewijszegel er op, van hetzelfde bedrag als men gestort had. Eenige jaren geleden zijn deze contrôle-zegels ingetrokken.

De serie bestaat uit zeven waarden:

1	gulden,	grijsbruin.
$1^1/_2$	»	okergeel.
2	»	groen.
3	»	ultramarijn.
4	»	violet.
5	»	rose.
10	»	grijs.

Exemplaren met de bekende puntafstempeling zijn zeldzaam en worden door liefhebbers duur betaald.



Een nieuwigheid is het etiquet met inschrift »Niet bestellen op Zondag« rooddruk op geel papier. Ofschoon niet tot de rubriek postzegels behoorende, vinden wij het toch eigenaardig het hier te vermelden, te meer daar het de voorlooper zijn kan van een serie postzegels waarbij een dergelijk etiquet deel uitmaakt van het zegel zelf, zooals dit bij de postzegels van België het geval is.

Valsche Postzegels.

NEDERLAND.

Daar de zegels van ons land niet zoo zeldzaam zijn, hebben zij niet zoo veel last van vervalschingen gehad. In ieder geval ken ik slechts twee strafportzegels, een enveloppe en een briefkaart, die nagemaakt zijn.

STRAFPORTZEGELS.

Uitgifte van 1881—'87. Vier typen.

1, 1½, 2½, 5, 10, 12½, 15, 20, 25 cent, blauw en zwart; 1 Gulden, blauw en karmijn.

Hier volgen de kenmerken van de vier typen.

Type I. Er zijn drie en dertig lussen in het kettingpatroon. De T van BETALEN komt over het middelpunt van een lus. De bovenste tak van de E van TE is korter dan de benedenste.

Type II. Hier zijn drie en dertig lussen in het kettingpatroon. De T van BETALEN komt over de vereeniging van twee lussen. Al de horizontale streepen van de E van TE zijn van gelijke lengte.

Type III. Er zijn twee en dertig lussen in het kettingpatroon. De T van BETALEN is een weinig links van het centrum van een lus. De toparm van de eerste E van BETALEN is korter dan de benedenste.

Type IV. Er zijn zeven en dertig lussen in het kettingpatroon. De letters van PORT zijn grooter dan in de andere drie typen.

ECHT.

Gegraveerd in *epargne*, op wit velijn papier, getand $13^1/_2$, $12^1/_2 \times 12$, $11^1/_2 \times 12$, $12^1/_2$, al naar den datum van uitgifte, uitgezonderd de 1 Gulden, welke niet in tanding $13^1/_2$ gevonden wordt. Het ketting-patroon en de witte, cirkelvormige lijn of ring zijn dun; terwijl al de andere witte lijnen van de teekening *zeer veel* dikker zijn. De middeltong van de E van TE is veel korter dan eenige van de andere horizontale strepen. De onderste streep van de eerste E van BETALEN is langer dan de andere twee. De armen van de T van PORT zijn van dezelfde grootte en vorm, en het bovengedeelte van de P is op de gewone wijze gesloten. In de 1 Gulden is een duidelijke, binnenwaartsche buiging of helling van het nederhangende deel van het bovenstuk van iedere E van EEN; het bovendeel is hetzelfde als het onderste, uitgenomen dat het niet zoo dicht aan het waterpas van het centrum van de letter reikt. Het woord GULDEN is zeer dun in rein gesneden letters. De kleur van deze zegels is een soort van meer of minder licht hemelsblauw, terwijl de uitgifte van 1894 de tint veranderd had tot een schitterend, donker ultramarijn.

EERSTE VERVALSCHING.

Dit is een soort van lapwerk, dat ik alleen bij de $2^1/_2$ cent gezien heb. Het wordt gemaakt door een gewone zegel van Type I (het mijne is een 20 cent) te nemen, en het centrum van een $2^1/_2$ cent of andere type uit te snijden en dat in het centrum van een zegel van Type I te plakken en daardoor de prijs met 50 procent te verhoogen. Overigens is deze bedriegerij van niet veel belang, daar ze gemakkelijk kan worden ontdekt. Men heeft

slechts het zegel tegen het licht te houden, om het bedrag te ontdekken.

TWEEDE VERVALSCHING.

Gelithografeerd in groenachtig blauw op wit velijn papier, in tanding 11 × 11. Ik heb alleen de 1 Gulden. De wijze van perforeeren is alleen voldoende om het bedrog te ontdekken. De witte lijnen van de teekening zijn *alle* zeer dun, ofschoon de lijnen die de driehoekige ornamenten in de binnenhoeken vormen een weinig dikker zijn dan de rest. Dit is inderdaad een gemakkelijke proef, want terwijl in het echte zegel, de buitenste witte lijn van het »frame» bijvoorbeeld tweemaal zoo breed is als de witte lijnen, die het ketting-patroon vormen, — zijn ze in deze vervalsching beide even dun. De middelste tong van de E van T E is zoo lang als de onderste streep. De bovenste streep van de eerste E van BETALEN is zoo lang als de onderste. De rechterarm van de T van POST reikt verder dan de linkerarm, en is niet van denzelfden vorm. Er is een breuk in den top van de P van dit woord. In het woord EEN hangt de top van elke E bijna recht omlaag zonder nauwelijks eenige binnenwaartsche buiging te vertoonen. De letters van GULDEN zijn rafelachtig en tweemaal zoo dik als bij het echte zegel.

STEMPELS.

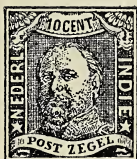
Eerste vervalsching. Draagt een echt postmerk.

Tweede vervalsching. — 1 en 29 op hetzelfde zegel. Het gedeelte van 29 op mijn exemplaar zichtbaar heeft den datum »3 (of 6?) Jan. 88. 8 N.«

NEDERLANDSCH INDIË.

Nederlandsch Indië.

De uitgave van 1864—'65.



Eerst in 1864 werden voor Insulinde postzegels aangemaakt, voorloopig slechts een waarde, 10 cent karmijnrood, ongetand, ons vertoonende het portret van Koning Willem III.

10 cent karmijn op geelachtig papier, ongetand.

Een jaar later verscheen hetzelfde zegel in getanden staat.

10 cent karmijn op geelachtig papier, getand $12^1/_2 \times 12$.

Van beide soorten zijn gevaarlijke vervalschingen bekend.

De uitgave van 1870—1887.



In 1870 verschenen de voorloopers van een geheel nieuwe serie met het portret van Koning Willem III naar rechts, en wel de waarden 5, 10, 20, 50 cent en $2^1/_2$ gulden op gewoon en zeer dik papier. Vier jaar later werd de nieuwe serie gecompleteerd met de waarden 1, $2^1/_2$, 15 en 25 cent, en ook de vroeger genoemde waarden gedrukt op dunner papier. In 1876 werd hieraan nog een waarde à 2 cent toegevoegd. In 1882 verschenen de waarden 25, 50 cent en $2^1/_2$ gulden, getand 14×14 (groote gaatjes), terwijl in 1887 de serie volledig gemaakt werd door de uitgave van een zegel à $12^1/_2$ cent en een à 30 cent. Voor het gemakkelijk overzicht zullen wij deze zegels in volgorde der waarde behandelen en niet volgens die der verschijningsdata.

1870—'87. Portret van Koning Willem III naar rechts.

1 cent d. olijfgroen.	2 cent bruin.	$2^1/_2$ cent oranje.
5 cent groen.	10 cent roodbruin.	$12^1/_2$ cent grijs.
15 cent olijfbruin.	20 cent ultramarijn.	25 cent violet.
30 cent karmijn.	50 cent karmijn.	$2^1/_2$ gulden groen en violet.

1 cent, donkerolijfgroen.

a.	type I	1874.	d. grijsgroen, getand	$13^1/_2 \times 14$,
b.	» I		» »	» » » dik papier.
c.	» I		» »	13 » 14.
d.	» I		» »	cijfer 1 naar rechts.
e.	» I		» »	cijfer 1 naar links.
f.	» II	1881-'82	olijfgroen, getand	$13^1/_2 \times 13$.
g.	» II		» »	$12^1/_2 \times 12$.
h.	» II		» »	$11^1/_2 \times 12$.

Bij type I is de afstand tusschen het waarde-cijfer en het woord CENT $7^1/_2$ m.M., bij type II — uitgegeven 1881—'82, daarentegen slechts $5^1/_2$ m.M. 1 cent, roodbruin is een langs chemischen weg verkregen kleurvervalsching.

2 cent bruin.

a.	bruinlila	1876.	getand	$12^1/_2 \times 12$.
b.	»		»	$11^1/_2 \times 12$.
c.	matbruin	1881—'82.	»	$13^1/_2 \times 13$.
d.	»		»	$12^1/_2 \times 12$.
e.	»		»	$11^1/_2 \times 12$.
f.	roodbruin		»	$12^1/_2 \times 12$.
g.	»		»	$11^1/_2 \times 12$.

$2^1/_2$ cent, oranje.

a. getand $12^1/_2 \times 12$.
b. » $11^1/_2 \times 12$.

Dit zegel komt in enkele kleurschakeeringen voor, afwisselend van donker oranje tot licht oranjegeel.

5 cent, groen.

	Kleur	Jaar	Tanding	Bijzonderheid
a.	blauwgroen	1870—76.	getand 14 × 14	
b.	»		» »	dik papier.
c.	»		» 13 × 14	
d.	groen		» »	
e.	»		» »	het verticaalstreepje van het cijfer 5 loodrecht.
f.	»		» »	het verticaalstreepje van het cijfer 5 naar links.
g.	l. groen, getand		12½ × 12.	
h.	» »		11½ × 12.	

10 cent, bruin.

	Kleur	Jaar	Tanding	Bijzonderheid
a.	oranjebruin	1870—76.	getand 14 × 14.	
b.	»		» »	dik papier
c.	»		» 13½ × 14.	
d.	»		» »	dik papier.
e.	donkerbruin		» »	
f.	oranjebruin		» 13 × 14.	
g.	»		» »	cijfer 10 dunner.
h.	geelbruin	1882.	» 13½ × 13.	
i.	oranjebruin		» »	
k.	»		» 12½ × 12.	
l.	»		» 11½ × 12.	
m.	»		» 12½.	

Voor liefhebbers van kleurverschillen zijn bij dit zegel vele soorten aan te treffen, afwisselend van zeer licht geelbruin tot zeer donker oranjebruin.

12½ cent. grijs. (1887).

a. getand 12½ kleine gaatjes.
b. » de c van het woord CENT gebroken.
Deze afwijking komt slechts eenmaal op een vel van 200 stuks voor.

15 cent, grijsbruin.

a.	grijsbruin	1874	getand	13½ × 14.
b.	grijs	1874	»	13 × 14.
c.	donkerbruin	1874	»	»
d.	grijsbruin	1874	getand	13 × 14. met grooter afstand tusschen de cijfers 1 en 5.
e.	olijfbruin	1882	»	12½ × 12.
f.	»	1882	»	11½ × 12.

20 cent, blauw.

a.	ultramarijn	1870—76.	getand	14	kleine gaatjes.
b.	»	1870—76.	»	14	kleine gaatjes. dik papier.
c.	blauw	1870—76.	»	13½ × 14	kleine gaatjes.
d.	grijsblauw	1870—76.	»	13½ × 14	kleine gaatjes.
e.	blauw	1870—76.	»	13 × 14	kleine gaatjes.
f.	grijsblauw	1870—76.	»	13 × 14	kleine gaatjes.
g.	»	1870—76.	»	»	cijfers dunner.
h.	ultramarijn	1882	»	13½ × 13.	
i.	»	1882	»	12½ × 12.	
k.	»	1882	»	11½ × 12.	

25 cent, violet.

a.	violet	1874—76.	getand	13½ × 14	kleine gaatjes.
b.	lila	1874—76.	»	»	kleine gaatjes.
c.	violet	1874—76.	»	13 × 14	kleine gaatjes.
d.	lila	1874—76.	»	»	kleine gaatjes.

e. lila	1874—76.	getand 13 × 14	het bovenstreepje van de 5 recht.
f. »		» »	het bovenstreepje van de 5 gekruld.
g. violet (1882).		» 14 × 14 groote gaatjes.	
h. »	1882—87.	» $13\frac{1}{2}$ × 13.	
i. »		» $12\frac{1}{2}$ × 12.	
k. »		» $11\frac{1}{2}$ × 12.	
l. »		» $12\frac{1}{2}$.	

30 cent, groen. (1887).

a. lichtgroen, getand $12\frac{1}{2}$, groote gaatjes.

50 cent, karmijn.

a. karmijn getand 14	1870.	kleine gaatjes.	
b. » » »		» »	dik papier.
c. d. rose » »		» »	
d. » » »		» »	dik papier.
e. karmijn » $13\frac{1}{2}$ × 14			1874—76.
f. » » 13 × 14		cijfer dunner	
g. » » »			

h. » » 14 × 14, groote gaatjes (1882).

i. » » $12\frac{1}{2}$ × 12	1882.
k. » » $11\frac{1}{2}$ × 12	

l. karmijnrose getand $12\frac{1}{2}$. — 1887.

Deze waarde komt ook voor op papier-vergé.

$2\frac{1}{2}$ Gulden, groen en violet.

a. getand 14 kleine gaatjes	1874.
b. » » » » dik papier	

c. 〃 14 × 14, groote gaatjes — 1882.

d. » $12\frac{1}{2}$ × 12	1886.
e. » $11\frac{1}{2}$ × 12	

De uitgaven van 1883-'88 en 1890.



Deze serie bestemd voor frankeering der drukwerken bestond uit vier waarden, 1, 2, $2^1/_2$ en 5 cents, en vertoond een groot waardecijfer in een cirkel in het midden. In 1890 werd hieraan nog een waarde à 3 cent toegevoegd, terwijl in hetzelfde jaar de kleur van de 5 cent groen gewijzigd werd in blauw. Deze zegels zijn op een dun papier gedrukt.

1 cent olijfgroen. *2 cent bruin.* *$2^1/_2$ cent oranje.*
5 cent groen. *3 cent violet.* *5 cent blauw.*

1 cent, olijfgroen.
- *a.* olijfgroen, getand $12^1/_2 \times 12$.
- *b.* » » $12^1/_2$.
- *c.* donkerolijfgroen, getand $12^1/_2$.

2 cent bruin.
- *a.* geelbruin, getand $12^1/_2 \times 12$.
- *b.* roodbruin, » $12^1/_2 \times 12$.
- *c.* » » $11^1/_2 \times 12$.
- *d.* » » $12^1/_2$.
- *e.* » » $12^1/_2$ met vertikale blauwe lijntjes o/d rugzijde.

$2^1/_2$ cent, oranje.
- *a.* getand, $12^1/_2 \times 12$.
- *b.* » $11^1/_2 \times 12$.
- *c.* » $12^1/_2$.

5 cent, groen.

a. geelgroen, getand $12^1/_2$ } kleine gaatjes.
b. blauwgroen, » $12^1/_2$ } kleine gaatjes.

3 cent, violet (1890).

a. lila } getand $12^1/_2$
b. violet } getand $12^1/_2$

5 cent, blauw (1890).

a. matblauw } getand $12^1/_2$
b. ultramarijn } getand $12^1/_2$
c. donkerblauw } getand $12^1/_2$
d. matblauw, getand $12^1/_2$ kleine gaatjes.

De uitgave van 1892—94.

Een jaar nadat wij in het vaderland de postzegels in gebruik genomen hadden met het meisjesportret van H. M. de Koningin, werd ook voor Indië een serie met een dergelijk portret uitgegeven, het hoofd eveneens naar rechts gewend. Getand $12^1/_2$.

Deze serie bestond uit de volgende waarden:

10 cent, roodbruin. *$12^1/_2$ cent, grijs.* *15 cent, geelbruin.*
20 cent, blauw. *25 cent, lila.* *30 cent, lichtgroen.*
50 cent, karmijnrose. *2 Gulden, blauw en oranjebruin.*

10 cent, roodbruin.

a. roodbruin.
b. dik papier, slechte tanding.

$12^1/_2$ cent, grijs.

a. grijs.
b. dik papier, slechte tanding.

15 cent, geelbruin.

a. geelbruin.
b. dik papier, slechte tanding.

20 cent, blauw.
a. blauw.
b. ultramarijn.
c. ultramarijn, dik papier, slechte tanding.
d. grijsblauw.

25 cent, lila.
a. lila.
b. matviolet.
c. lila, dik papier, slechte tanding.

30 cent, lichtgroen.
a. lichtgroen.
b. lichtgroen, dik papier, slechte tanding.
c. lichtgroen met inschrift NED. INDIL.
d. lichtgroen met inschrift NED. INDE.

50 cent, karmijnrose.
a. karmijnrose.
b. dik papier, slechte tanding.

2$^1/_2$ Gulden, blauw en oranjebruin.
a. blauw en oranjebruin.
b. dik papier, slechte tanding.
c. ultramarijn en oranjebruin.

De uitgave van 1890—'00.

10 Cᵀ
NED.-INDIË

2.50 2.50
NED -INDIE

Dit jaar bracht ons de eerste opdrukzegels in Indië, nadat Curaçao hiervan in 1892 het voorbeeld gegeven had. Nu goldt het echter geen waardeverandering, doch werden de postzegels van het moederland, uitgave 1899, door den opdruk NED.-INDIË en de waarde, geldig verklaard

voor het gebruik in Nederlandsch Indië. Deze serie bestond uit 7 waarden, 10 op 10 cent, $12^1/_2$ op $12^1/_2$ cent, 15 op 15 cent, 20 op 20 cent, 25 op 25 ct., 50 op 50 cent en $2^1/_2$ Gulden op $2^1/_2$ Gulden. De cents-waarden alle getand $12^1/_2$, de $2^1/_2$ Gulden daarentegen $11^1/_2 \times 11$ en 11×11. (Zie ook onder Nederland.)

10 cent, grijs.
- *a.* grijs.
- *b.* grijs met 1 punt op de E van INDIË.
- *c.* grijs zonder punten op de E van INDIË.

$12^1/_2$ cent, blauw.

15 cent bruin.
- *a.* bruin.
- *b.* met 1 punt op de E van INDIË.
- *c.* zonder punten op de E van INDIË.

20 cent, groen.

25 cent, rose-blauw.

50 cent, bruinrood en groenbrons.

$2^1/_2$ Gulden matlila.
- *a.* matlila, getand $11^1/_2 \times 11$.
- *b.* » » 11×11.

De 10 cent lilagrijs komt in allerlei kleurschakeeringen voor, van matgrijs tot grijszwart. Die ex. echter met roodlilakleur zijn langs chemischen weg zoo verkleurd.

De Noodhulp-uitgave van 1902.

$2\frac{1}{2}$

De voorraad der postzegels à $2^1/_2$ cent was uitgeput en omdat men niet zoo spoedig nieuwe voorraad kon ontvangen, om aan den navraag te voldoen werden de 3 cent-zegels overdrukt

met een groot cijfer $2^1/_2$. Door het nieuwe tarief was een postzegel à $^1/_2$ cent noodig geworden, en daar de nieuwe serie nog niet ontvangen was, werd ook het 2 cent-zegel van een overdruk voorzien. Een groot cijfer $^1/_2$ werd in zwart daarop aangebracht.

$^1/_2$ op 2 cent bruin.
a. bruin.
b. opdruk onderste boven.
c. opdruk dubbel.
d. gespleten cijfer 1. (Een ex. op elk vel van 200 stuks).

$2^1/_2$ op 3 cent, lila.
a. lila.
b. opdruk dubbel.
c. grooter afstand tusschen het hoofd- en het breukcijfer.
d. opdruk onderste boven.
e. roodlila.

Bij dezen opdruk komen verscheidene afwijkingen voor in de plaatsing op het zegel.

De uitgave van 1902—'06.

Een geheel nieuwe serie verscheen in 1902, bestaande uit 13 waarden. De $^1/_2$, 1, 2, $2^1/_2$, 3 en 5 cent zijn in het formaat onzer tegenwoordige Nederlandsche zegels van $^1/_2$ tot $2^1/_2$ cent, de hoogere waarden in formaat gelijk aan onze andere postzegels. Alle $12^1/_2$ getand.



Cijfertype:

$^1/_2$ cent, violet. *1 cent, olijfgroen.* *2 cent, bruin.*
$2^1/_2$ cent, blauwgroen. *3 cent, oranje.* *5 cent, rose.*

Portret der Koningin:



10 cent, grijszwart.
  a. grijsblauwzwart.
  b. grijszwart.

$12^{1}/_{2}$ cent, d. blauw.

15 cent, bruin.
  a. bruin.
  b. met twee horizontale zwarte streepen overdrukt.
  c. met streep van de T in postzegel doorloopend.

20 cent, groenzwart.

25 cent blauwlila.

30 cent, roodbruin.
  a. roodbruin.
  b. bruinoranje.

50 cent, bruinkarmijn.

1905. In dit jaar werd het zegel van 20 cent, groenzwart, diagonaal overdrukt met 10 CENT, waarbij zich verschillende typen bevinden.

10 cent.

10 cent zwart op 20 cent, groenzwart.
  a. alle letters even dik.
  b. cijfer I en de T van CENT dik.
  c. cijfer I zeer dik.
  d. letter T van cent dik.

In hetzelfde jaar werd de serie gecompleteerd door de uitgave van een zegel à 1 Gulden en een à $2^{1}/_{2}$ Gulden, groot formaat, getand $11^{1}/_{2} \times 11$, en 11.

1 Gulden, donkerviolet.
  a. getand $11^{1}/_{2} \times 11$.
  b. getand 11×11. *c.* getand $11 \times 11^{1}/_{2}$.

2½ Gulden, grijsblauw.
a. getand $11^1/_2 \times 11$.
b. getand $11 \times 11^1/_2$. *c.* getand $11^1/_2 \times 11^1/_2$.

1906. Door de kleine kleurovereenkomst van de 10 cts. grijszwart en de 20 cent groenzwart, die reeds menigmaal aanleiding tot vergissingen had gegeven, verscheen er een besluit waarbij de kleur van het 20 cent-zegel, van groenzwart in olijfgroen werd gewijzigd.

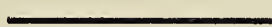
20 cent, olijfgroen.

1908. In dit jaar werden opnieuw 3 nieuwe waarden aan de bestaande serie toegevoegd en wel à $7^1/_2$, $17^1/_2$ en $22^1/_2$ cent.

$7^1/_2$ cent, lilagrijs.

$17^1/_2$ cent, geelbruin.
a. geelbruin.
b. met dik streepje onder de E van POSTZEGEL.

$22^1/_2$ cent, bruin en olijf.
a. bruin en olijf.
b. de L van het woord POSTZEGEL zonder voetlijn.
c. de voetlijn van de L in POSTZEGEL gebroken.
d. de binnenste lijn van het médaillon is onder het woord POSTZEGEL niet even dun, doch dik en een weinig golvend.



De opdrukken „Java" en „Buiten Bezit".

In 1908 werden de courseerende postzegels overdrukt met »Java« en »Buiten Bezit«. Die met opdruk Java werden verkocht aan de postkantoren op Java en Madoera, die met »Buiten Bezit«, zooals de naam aanduidt op de postkantoren in de Buiten Bezittingen. Op deze wijze wilde men ter wille van de statistiek vaststellen, hoe groot het postverkeer op Java vergeleken bij de andere bezittingen was. Daarna kwamen de gewone zegels, zonder opdruk weer in gebruik.

JAVA.

„Java".

Uitgave van 6 Juli 1908.

1/2 cent.
- *a.* violet.
- *b.* zonder punt achter Java.
- *c.* opdruk bovenaan.
- *d.* opdruk onderste boven.

1 cent.
- *a.* olijf.
- *b.* zonder punt achter Java.
- *c.* opdruk bovenaan.
- *d.* opdruk onderste boven.
- *e.* opdruk geheel links op het zegel.

2 cent.
- *a.* bruin.
- *b.* zonder punt achter Java.
- *c.* opdruk bovenaan.
- *d.* opdruk onderste boven.

2 1/2 cent.
- *a.* groen.
- *b.* zonder punt achter Java.
- *c.* opdruk bovenaan.
- *d.* opdruk onderste boven.

3 cent.
a. oranje.
b. zonder punt achter Java.
c. opdruk bovenaan.
d. opdruk onderste boven.

7½ cent.
a. grijs.
b. zonder punt achter Java.
c. opdruk bovenaan.
d. opdruk onderste boven.

12½ cent.
a. blauw.
b. zonder punt achter Java.
c. opdruk bovenaan.
d. opdruk onderste boven.

17½ cent.
a. geelbruin.
b. zonder punt achter Java.
c. opdruk bovenaan.
d. opdruk onderste boven.
e. met streepje onder E van NEDERLAND.

22½ cent.
a. olijf en bruin.
b. zonder punt achter Java.
c. opdruk bovenaan.
d. opdruk onderste boven.

5 cent.
a. rose.
b. zonder punt achter Java.
c. opdruk bovenaan.
d. opdruk onderste boven.
e. opdruk VA JA.
f. opdruk VA JAV.

10 cent.
a. blauwzwart.
b. zonder punt achter Java.
c. opdruk bovenaan.
d. opdruk onderste boven.
e. opdruk JAV.

15 cent.
a. bruin.
b. zonder punt achter Java.
c. opdruk bovenaan.
d. opdruk onderste boven.
e. opdruk VA JA.
f. opdruk VA JAV.

20 cent.
a. olijf.
b. zonder punt achter Java.
c. opdruk bovenaan.
d. opdruk onderste boven.

25 cent.
a. blauwlila.
b. zonder punt achter Java.
c. opdruk bovenaan.
d. opdruk onderste boven.

30 cent.
a. bruinoranje.
b. zonder punt achter Java.
c. opdruk bovenaan.
d. opdruk onderste boven.

1 Gulden.
a. matlila.
b. zonder punt achter Java.
c. opdruk bovenaan.
d. opdruk onderste boven.

50 cent.
a. d. karmijn.
b. zonder punt achter Java.
c. opdruk bovenaan.
d. opdruk onderste boven.

2½ cent.
a. grijsblauw.
b. zonder punt achter Java.
c. opdruk bovenaan.
d. opdruk onderste boven.

BUITEN De waarde van 15 cent heeft buiten den opdruk nog twee horizontale zwarte streepen.

BEZIT.

Buiten Bezit.

½ cent.
a. violet
b. opdruk verkeerd.
c. opdruk „BEZIT" zonder BUITEN.

2 cent.
a. bruin.
b. opdruk verkeerd.

3 cent.
a. oranje.
b. opdruk verkeerd.

1 cent.
a. olijfgroen.
b. opdruk UITEN.
c. opdruk verkeerd.
d. opdruk „BEZIT" zonder BUITEN.

2½ cent.
a. groen.
b. opdruk verkeerd.
c. opdruk „BEZIT" zonder BUITEN.

5 cent.
a. rose.
b. opdruk verkeerd.
c. opdruk „BEZIT" zonder BUITEN.

$7^1/_2$ cent.
a. grijs.

10 cent.
a. blauwzwart.
b. opdruk verkeerd.
c. opdruk onderste boven.
d. opdruk „BEZIT" zonder BUITEN.

$12^1/_2$ cent.
a. blauw.
b. opdruk verkeerd.
c. opdruk onderste boven.
d. opdruk „BEZIT" zonder BUITEN.

15 cent.
a. bruin.
b. opdruk verkeerd.

$17^1/_2$ cent.
a. geelbruin.
met streepje onder E van NEDERLAND.

20 cent.
a. olijf.
b. opdruk verkeerd.
c. opdruk onderste boven.
d. opdruk „BEZIT" zonder BUITEN.

$22^1/_2$ cent.
a. olijf en bruin.
b. opdruk verkeerd.

25 cent.
a. blauwlila.
b. opdruk verkeerd.

30 cent.
a. oranjebruin.
b. opdruk verkeerd.

50 cent.
a. donkerkarmijn.
b. opdruk verkeerd.

1 Gulden.
a. matlila.
b. opdruk verkeerd.

$2^1/_2$ Gulden.
a. grijsblauw.
b. opdruk verkeerd.
c. opdruk onderste boven.

De waarden 10, $12^1/_2$, 15, $17^1/_2$, 20, $22^1/_2$, 25, 30 en 50 cent, 1 en $2^1/_2$ Gulden komen voor zonder punt achter BEZIT.

Met zwarten streep onder BEZIT heeft men gevonden de waarden van 1, 2, 2½ en 3 cent.

In 1909 verscheen ter completeering van de gewone serie, dus zonder opdruk een waarde à 4 cent.

4 cent, blauw.

De Portozegels.

De uitgave 1874—'75.

In het type der eerste Nederlandsche portozegels van *1870* verscheen in 1874/75 een serie à 4 waarden, 5, 10, 15 en 20 cent.

5 cent. (Type IV).
a. geel op wit, getand 13 × 14, kleine gaatjes.
b. geel op geribt papier.
c. geel op papier vergé.

10 cent. (Type III).
a. groen op citroengeel, getand 13 × 14, kleine gaatjes.

15 cent. (Type I).
a. oranje op geel papier, getand $12^1/_2$ × 12.
b. » » » » » $11^1/_2$ × 12.
c. » » » » » 13 × 14.

20 cent. (Type II).
a. blauwgroen op blauw papier, getand $12^1/_2$ × 12.
b. » getand $11^1/_2$ × 12.



De uitgave van 1882—89.

Een geheel nieuwe serie in alle 4 typen, bestaande uit de waarden $2^1/_2$, 5, 10, 15, 20, 30, 40, 50 en 75 cent, verscheen in 1882—89. — kleur rood, cijfer zwart.

$2^1/_2$ cent rood en zwart.

Type I.
a. getand $12^1/_2$.
b. » $12^1/_2$ × 12.
c. » $11^1/_2$ × 12.

Type II.
a. getand $12^1/_2$.
b. » $12^1/_2$ × 12.
c. » $11^1/_2$ × 12.

Type III.
a. getand $12^1/_2$.
b. » $12^1/_2 \times 12$.
c. » $11^1/_2 \times 12$.

Type IV.
a. getand $12^1/_2$.
b. » $13^1/_2 \times 12$.
c. » $11^1/_2 \times 12$.

5 cent, rood en zwart.

Type I.
a. getand $13^1/_2$.
b. » $12^1/_2 \times 12$.
c. » $11^1/_2 \times 12$.

Type II.
a. getand $13^1/_2$.
b. » $12^1/_2 \times 12$.
c. » $11^1/_2 \times 13$.

Type III.
a. getand $13^1/_2$.
b. » $12^1/_2 \times 12$.
c. » $11^1/_2 \times 12$.

Type IV.
a. getand $13^1/_2$.
b. » $12^1/_2 \times 12$.
c. » $11^1/_2 \times 12$.

10 cent, rood en zwart.

Getand $13^1/_2$.
a. type I.
b. type II.
c. type III.
d. type IV.

15 cent, rood en zwart.

Type I.
a. getand $13^1/_2 \times 12$.
b. » $11^1/_2 \times 12$.

Type II.
a. getand $12^1/_2 \times 12$.
b. » $11^1/_2 \times 12$.

Type III.
a. getand $12^1/_2 \times 12$.
b. » $11^1/_2 \times 12$.

Type IV.
a. getand $12^1/_2 \times 12$.

20 cent, rood en zwart.

Type I.

a. getand $13^1/_2$.
b. » $12^1/_2 \times 12$.
c. » $11^1/_2 \times 12$.
d. » $12^1/_2$.

Type II.

a. getand $13^1/_2$.
b. » $12^1/_2 \times 12$.
c. » $11^1/_2 \times 12$.
d. » $12^1/_2$.

Type III.

a. getand $13^1/_2$.
b. » $12^1/_2 \times 12$.
c. » $11^1/_2 \times 12$.
d. » $12^1/_2$.

Type IV.

a. getand $13^1/_2$.
b. » $12^1/_2 \times 12$.
c. » $11^1/_2 \times 12$.

30 cent, rood en zwart.

Getand $12^1/_2$.

a. Type I.
b. Type II.
c. Type III.

40 cent, rood en zwart.

Type I.

a. getand $12^1/_2 \times 12$.
b. » $11^1/_2 \times 12$.

Type II.

a. getand $12^1/_2 \times 12$.
b. » $11^1/_2 \times 12$.

Type III.

a. getand $12^1/_2 \times 12$.
b. » $11^1/_2 \times 12$.

Type IV.

a. getand $12^1/_2 \times 12$.
b. » $11^1/_2 \times 12$.

50 cent, rood en zwart.

Getand $12^1/_2 \times 12$.

a. Type I.
b. » II.
c. » III.
d. » IV.

75 cent, rood en zwart.

Type I.
a. getand $13^1/_2$.
b. » $12^1/_2 \times 12$.
c. » $11^1/_2 \times 12$.

Type II.
a. getand $13^1/_2$.
b. » $12^1/_2 \times 12$.
c. » $11^1/_2 \times 12$.

Type III.
a. getand $13^1/_2$.
b. » $12^1/_2 \times 12$.
c. » $11^1/_2 \times 12$.

Type IV.
a. getand $13^1/_2$.
b. » $11^1/_2 \times 12$.

Ook voor deze zegels geldt wat wij over punten en witte vlekjes gezegd hebben bij de portozegels van Nederland, en kan men bij nauwkeurig nazien, vele afwijkingen vinden.

De uitgave 1892—1909.

Deze uitgave onderscheidt zich van de vorige door een kleiner waardecijfer, terwijl onder dit waardecijfer nog het woord CENT voorkomt.

De vierde type wordt bij deze waarde niet aangetroffen.

$2^1/_2$ cent, rose en zwart (1908).
a. type I.

5 cent, rose en zwart (1909).
a. type I.

10 cent, rose en zwart.
a. type I.
b. type II.
c. type III.

15 cent, rose en zwart.
a. type I.

20 cent, rose en zwart.

a. type I.

b. type I karmijn.

c. type II.

d. type III.

30 cent, rose en zwart.

a. type I.

40 cent, rose en zwart.

a. type I.

50 cent, rose en zwart.

a. type I.

75 cent, rose en zwart.

a. type I.

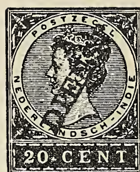
De Dienstpostzegels.

Op 1 October 1911 verschenen, voor het eerst in Nederland en koloniën, dienstpostzegels voor Nederlandsch Indië. Het doel dat met de uitgave dezer serie beoogd wordt, is te weten te komen, hoe groot het bedrag is dat ambtelijk voor porto besteed wordt. Deze zegels zullen daarom slechts één jaar, dus tot 30 September 1912, in gebruik blijven.

Men gebruikte voor dit doel, postzegels der uitgaven 1883, 1892 en 1902—'08, door die op drieërlei wijze te overdrukken. De eerste opdruk bestond uit een ronde vlek, waarin een blokletter D uitgespaard was. De tweede opdruk bestond uit het woord DIENST diagonaal van links bovenaan naar rechts onderaan op het zegel gedrukt en de derde opdruk, eveneens diagonaal aangebracht, doch lezende van links onderaan naar rechts bovenaan. Met den eersten opdruk werden voorzien, de waarden à 10, 12½, 15, 20, 25, 50 cent en 2½ Gulden der uitgave 1892, dat is dus de geheele serie met uitzondering der 30 cent groen. Met den tweeden opdruk werden voorzien de postzegels van ½, 1, 2, 2½, 3, 4, 5 en 7½ cents der uitgave 1902—'09, en met den derden opdruk, de 2½ cent oranje 1883 (cijfertype) en de waarden à 10, 12½, 15, 17½, 20, 22½, 25, 30, 50 cents, 1 en 2½ Gulden der uitgave in omloop, dus zonder de 20 cent groenzwart. (In 1909 buiten koers gesteld.)



A. Overdruk ronde vlek in zwart, waarin de letter D uitgespaard is.



Uitgave 1892.

10 cent, oranjebruin.

$12^1/_2$ cent, grijs.
- *a.* grijs.
- *b.* opdruk ondersteboven.

15 cent, olijfbruin.
- *a.* grijs.
- *b.* opdruk ondersteboven.

20 cent, ultramarijn
- *a.* ultramarijn.
- *b.* opdruk niet goed afgedrukt alléén zwarte cirkel, zonder D.
- *c.* opdruk ondersteboven.

Uitgave 1892.

25 cent, lichtviolet.
50 cent, karmijn.
$2^1/_2$ gulden, bruinoranje en blauw.

B. Opdruk »DIENST« *diagonaal gedrukt lezende van links bovenaan naar rechts onderaan.*

Uitgave 1902—'09.

$^1/_2$ cent, lichtviolet.
1 cent, olijfgroen.
2 cent, bruin.
$2^1/_2$ cent, groen.
3 cent, oranje.
4 cent, ultramarijn.
5 cent, rood.
$7^1/_2$ cent, grijs.



C. Opdruk »DIENST« *diagonaal gedrukt lezende van links onderaan naar rechts bovenaan.*

2½ cent, oranje 1883—'88.	Uitgave 1902—'09.
10 cent, blauwzwart.	
12½ cent, blauw.	
15 cent, donkerbruin.	
17½ cent, olijfgeel.	
20 cent, olijfgroen.	
22½ cent, bruin en olijf.	
25 cent, lichtviolet.	
30 cent, oranjebruin.	
50 cent, bruinkarmijn.	
1 Gulden, violet.	
2½ Gulden, staalblauw.	

Wij twijfelen er niet aan of verschillende afwijkingen zullen in deze zegels, wanneer ze meer algemeen zijn, aangetroffen worden.

Voor de volledigheid melden wij hieronder nog hoeveel stuks er van elk soort gedrukt zijn.

1883/88	2½ cent	300000
1892	10 »	300000
	12½ »	73000
	15 »	83000
	20 »	186000
	25 » , ...	58800
	50 »	256000
	2½ Gulden	21700

1902/09	$^1/_2$ cent	. . . . . .	98000
	1 »	. . . . . .	474000
	2 »	. . . . . .	3500000
	$2^1/_2$ »	. . . . . .	200000
	3 »	. . . . . .	1000000
	4 »	. . . . . .	4000000
	5 »	. . . . . .	500000
	$7^1/_2$ »	. . . . . .	97000
	10 »	. . . . . .	500000
	$12^1/_2$ »	. . . . . .	150000
	15 »	. . . . . .	250000
	$17^1/_2$ »	. . . . . .	97000
	20 »	. . . . . .	225000
	$22^1/_2$ »	. . . . . .	98400
	25 »	. . . . . .	125000
	30 »	. . . . . .	225000
	50 »	. . . . . .	10000
	1 Gulden	. . . . . .	480000
	$2^1/_2$ »	. . . . . .	105000

Valsche Postzegels.

NEDERLANDSCH INDIË.

Ik denk, dat alle vervalschingen van dit zegel wel iets boven het gemiddelde staan, daar de teekening in al de uitgiften zeer zorgvuldig gecopiëerd is.

UITGIFTE VAN 1864. 10 CENTS, BRUIN-KARMIJN.

Dit zegel was eerst ongetand uitgegeven; maar in 1865 werd het machinaal geperforeerd $12^1/_2 \times 12$. De type van het getande, zoowel als het ongetande zegel is precies dezelfde.

ECHTE.

Prachtig gegraveerd in *taille-douce*, op zacht, geelwit velijnpapier, waarvan de bovenzijde bijna onveranderlijk een weinig van de kleur van het zegel vertoont, wat zonder twijfel aan het onvoldoende afwisschen van de plaat gedurende het proces van afdrukken toe te schrijven is. Men kan hetzelfde ook waarnemen bij sommige zegels van de Vereenigde Staten en op de 50 reis, blauw van de eerste kop-uitgave van Brazilië. Het zegel is òf ongetand, òf geperforeerd $12^1/_2 \times 12$, zooals hierboven gezegd is, en de gom op de rugzijde is van een donkere, geelbruine kleur, bijna even donker als die op de eerste 3 cents van St. Thomas. De achtergrond, achter het hoofd, bestaat gedeeltelijk uit gekruiste verticale en horizontale lijnen, en gedeeltelijk uit enkel horizontale lijnen; het gedeelte van den achtergrond in den linker bovenhoek heeft

alleen horizontale lijnen. De neus van den koning staat goed buitenwaarts met een ronden, stompen punt. De bovenkant van de moustache is wel wat kort geknipt, zoodat de omtrek van beide lippen kan gezien worden. De bovenlip is in het front beslist gepunt. Op den schouder, boven de L van ZEGEL zal men een doffe, witte vlek waarnemen, en een of twee onduidelijke, witte lijnen, die de knoop en schouderstrop van de épaulette vormen; maar men kan het slechts bij nauwkeurige beschouwing waarnemen. De ondergrond van de beide zijden, bevattende NEDERL. INDIE, is zeer duidelijk beschaduwd met gekruiste verticale en horizontale lijnen, die gemakkelijk kunnen worden waargenomen. De zijstreep van de I of IO raakt den staart niet van de dolfijn aan de linkerhand; en het onderste gedeelte van de genoemde I en van de T van CENT zijn beiden een weinig puntig in plaats van recht afgesneden. Er zijn vier schaduwlijnen aan de rechterzijde van de T van CENT, en alle vier zijn van verschillende lengten. Dit is zeer duidelijk te zien.

VALSCHE.

Zeer net gelithographeerd, op wit velijnpapier, zeer dun, in het geheel niet getint, met witte gom; ongetand. De geheele achtergrond, achter het hoofd, is gelijkvormig geschaduwd door gekruiste verticale en horizontale lijnen. De neus van den koning is te wit, en de punt is scherp, in vergelijking met het echte zegel. De voorkant van de moustache verbergt de bovenlip geheel en al, en de buitenlijn van den mond is een rechte lijn. Op den schouder, boven de L van ZEGEL, is een zeer vooruitstekend en duidelijk teeken, gelijk een ⊳ op haar kant, met binnenin een groote witte vlek. De ondergrond aan beide zijden

die de woorden NEDERL. INDIE bevatten schijnt op het eerste gezicht volmaakt eenvormig en effen te zijn, maar is werkelijk gevormd uit gekruiste lijnen, welke zoo dicht bij elkander gebracht zijn, dat zij bijna overal in elkander loopen. De zijstreep van de 1 van 10 raakt de staart van den dolfijn aan de linkerhand en de voeten van de 1, en de T van CENT zijn bijna rechthoekig afgesneden, die van de T is geheel rechthoekig. De vier schaduwlijnen aan den rechterkant van de T van CENT zijn van gelijke hoogte. De kleur van deze vervalsching lijkt eenigszins op de echte, maar heeft meer rood en minder bruin in zich. Soms noemt men dit zegel »*rose*«, maar ik zag nooit een exemplaar, dat maar eenigszins op die kleur geleek. Een van mijn exemplaren gelijkt wel wat op de tint van het niet meer in gebruik zijnde Engelsche 1 d. zegel, en dat zal men toch niet rose kunnen noemen.

Eenigen tijd geleden zag ik een anderen namaak van dit zegel, maar het was een afschuwelijk caricature. Het was op licht geel papier gelithografeerd, en heeft weinig kans om iemand beet te nemen. Mocht de een of andere lezer zulk een exemplaar bezitten, dan kan hij het aan de hierboven gegeven kenmerken van het echte zegel toetsen.

CURAÇAO.

Curaçao.



Eerst 21 jaar nadat in het moederland de postzegels ingevoerd waren verscheen voor deze Kolonie een serie, bestaande uit zeven waarden, met portret van koning Willem III naar links. De uitgave van 1873 is op blauw getint papier gedrukt, die van 1874—79 op wit papier.

De uitgave van 1874—79.

$2\frac{1}{2}$ cent.

a.	groen op blauwachtig papier,	getand 14	kleine gaatjes.
b.	groen op wit papier,	» 14	kleine gaatjes.
c.	» » » »	getand $13\frac{1}{2}$	groote gaatjes.
d.	» » » »	» $13\frac{1}{2} \times 13$	groote gaatjes.
e.	» » » »	» $12\frac{1}{2} \times 12$	groote gaatjes.
f.	» » » »	» $11\frac{1}{2} \times 12$	groote gaatjes.

3 cent.

a.	geelbruin op blauwachtig papier,	getand 14	kleine gaatjes.
b.	geelbruin op wit papier,	getand 14	kleine gaatjes.
c.	» » » »	getand 14, groote gaatjes.	

5 cent.

a.	karmijn op blauwachtig papier,	getand 14	kleine gaatjes.
b.	karmijn op wit papier,	getand 14	kleine gaatjes.
c.	» » » »	getand 14	groote gaatjes.
d.	» » » »	» $13\frac{1}{2}$	groote gaatjes.
e.	» » » »	» $13\frac{1}{2} \times 13$	groote gaatjes.
f.	» » » »	» $12\frac{1}{2} \times 12$	groote gaatjes.
g.	» » » »	» $11\frac{1}{2} \times 12$	groote gaatjes.

10 cent.

a.	ultramarijn op blauwachtig papier, getand	14	kleine gaatjes.
b.	» » wit papier, »	14	
c.	» » » » getand	14	groote gaatjes.
d.	» » » » »	$13\frac{1}{2}$	
e.	» » » » »	$13\frac{1}{2} \times 13$	
f.	» » » » »	$12\frac{1}{2} \times 12$	
g.	» » » » »	$11\frac{1}{2} \times 12$	

25 cent.

a.	oranjebruin op blauwachtig papier, getand	14	kleine gaatjes.
b.	» » wit papier »	14	
c.	» » » » getand	14	groote gaatjes.
d.	» » » » »	$13\frac{1}{2}$	
e.	» » » » »	$13\frac{1}{2} \times 13$	
f.	» » » » »	$12\frac{1}{2} \times 12$	
g.	» » » » »	$11\frac{1}{2} \times 12$	

50 cent.

a.	blauwviolet op blauwachtig papier, getand	14	kleine gaatjes.
b.	» » wit papier, »	14	
c.	» » » » getand	14	groote gaatjes.
d.	» » » » »	$13\frac{1}{2}$	
e.	» » » » »	$13\frac{1}{2} \times 13$	
f.	» » » » »	$12\frac{1}{2} \times 12$	
g.	» » » » »	$11\frac{1}{2} \times 12$	

$2\frac{1}{2}$ Gulden.

a.	violet en geelbruin op blauwachtig papier, getand	14	groote gaatjes.
b.	(1886) violet en geelbruin op wit papier, getand	$11\frac{1}{2}$	

De uitgave van 1886—89.

In dit jaar werden aan de voorgaande serie 5 nieuwe waarden toegevoegd, in dezelfde teekening, $12^1/_2$, 15, 30, 60 cent en $1^1/_2$ Gulden.

$12^1/_2$ cent.

a. geel, getand $12^1/_2 \times 12$ } groote gaatjes.
b. » » $12^1/_2$ } groote gaatjes.
c. » » $12^1/_2$, kleine gaatjes.

15 cent.

a. grijsolijf, getand $12^1/_2 \times 12$, groote gaatjes.

30 cent.

a. grijs, getand $12^1/_2 \times 12$, groote gaatjes.

60 cent.

a. olijfgeel, getand $12^1/_2 \times 12$, groote gaatjes.

$1^1/_2$ Gulden.

a. donkerblauw en lichtblauw, getand $11^1/_2$, groote gaatjes.



De uitgave van 1889—90.

Deze serie was hoofdzakelijk voor het frankeeren van drukwerken bestemd en bestond uit slechts vijf waarden, à 1, 2, $2^1/_2$, 3 en 5 cent.

1 cent.

a. zilvergrijs.
b. grijs.

2 cent.

a. blauwlila.
b. roodlila.

$2^1/_2$ cent.

a. groen.
b. matgroen.

3 cent.

a. bruingeel.

5 cent.

a. matrood.
b. donkerrose.

Opdruk 25 cent op 30 cent grijs.

25 CENT

Bij gebrek aan postzegels van 25 cent, werd in September 1891, het 30 cents postzegel met portret van koning Willem III, overdrukt met 25 cents, in zwarte kleur.

25 CENT op 30 cents.

a. grijs.
b. opdruk onderste boven.
c. opdruk dubbel.
d. opdruk verticaal.

Vele exemplaren worden aangetroffen waarbij de opdruk niet juist in het midden van het zegel is aangebracht en men ex. vindt waarop $\frac{25}{\text{ENT}}$ of $\frac{25}{\text{CEN}}$ ENZ.

De uitgave van 1892—95.



Deze serie brengt ons de postzegels met portret van Koningin Wilhelmina, meisjesportret, naar rechts. Zij bestond uit vijf waarden, 10, $12^1/_2$, 15, 25 en 30 cent, waarin tot op heden geen afwijkingen gevonden zijn.

10 cent, ultramarijn.
$12^1/_2$ cent, geelgroen.
15 cent, karmijn.
25 cent, oranjebruin.
30 cent, grijs.

Opdruk $2^1/_2$ cent op 10 cent ultramarijn en op 30 cent grijs.

Daar de voorraad $2^1/_2$ cent postzegels opgebruikt en nog geen nieuwe voorraad uit Nederland ontvangen was, werden de niet meer geldige 10 cents postzegels, met portret van koning Willem III overdrukt met $2^1/_2$ CENT, in karmijn, en het 30 cents zegel, met $2^1/_2$ cent in zwart.

2½ cent *$2^1/_2$ cent op 10 cent.*

a. ultramarijn, voetstreep van het cijfer 2 recht.
b. » opdruk onderste boven.
c. » het woord CENT dubbel.
d. » voetstreep van het cijfer 2 gebogen.
e. » opdruk vertikaal.
(*a.*–*e.*) getand $12^1/_2$
f. » getand $13^1/_2$.
g. » opdruk $^1/_2$ CENT door verschuiving der opdruk ontstaan.

$2^1/_2$ op 30 cent.

a. grijs.
b. grijs, opdruk dubbel.
c. grijs, opdruk vertikaal.

2½ CENT

De uitgave 1899—1902.

In dit jaar werden de Nederlandsche courseerende zegels van $12^1/_2$, 25 cents en $2^1/_2$ Gulden overdrukt in zwart met de volgende waarden: $12^1/_2$, 25 en 1.50 gulden.

12½ Ct CURAÇAO

$12^1/_2$ Ct CURAÇAO *op $12^1/_2$ cent, blauw, Nederland 1899.*

25 Ct CURAÇAO *op 25 cent, rose en blauw, Nederland 1899.*

a. rose en blauw.
b. met 3 streepjes onder T van CENT.
c. met 4 streepjes onder T van CENT.

1.50 1.50 CURAÇAO } op $2^1/_2$ Gulden, matlila.

De uitgave 1903—'08.



In het type der postzegels voor Nederlandsch Indië, van hetzelfde jaar verscheen ook voor Curaçao een geheel nieuwe serie. Teekening geheel met die van Indië overeenkomend, alleen met waar bij de eerste soort staat NEDERLANDSCH INDIË, nu KOLONIE CURAÇAO. Afwijkingen zijn in deze serie niet gevonden. Kleurverschillen mogen op rekening gesteld worden van het een of ander verkleuringsproces.

Cijfertype.

1 cent, olijfgroen. $2^1/_2$ cent, groen. 5 cent, rose.
2 cent, bruin. 3 cent, oranje. $7^1/_2$ cent, blauwgrijs.

Portret der Koningin.

10 cent, blauwgrijs. $12^1/_2$ cent, blauw.
15 cent, donkerbruin. $22^1/_2$ cent, bruin en olijfgroen.
25 cent, violet. 30 cent, oranjebruin.
50 cent. karmijn. $1^1/_2$ Gulden, roodbruin,
$2^1/_2$ Gulden, staalblauw.

De Portozegels.

De teekening der portozegels der kolonie Curaçao komt geheel overeen met die van Nederlandsch Indië, alleen zijn zij in andere kleur gedrukt. Kleur groen, waardecijfer zwart. Hieronder volgen de verschillende typen. De vierde type wordt bij deze zegels niet aangetroffen.

Alle zegels zijn 12½ getand.

De uitgave van 1889.

2½ cent.
a. type I.
b. » II.
c. » III.

5 cent.
a. type I.
b. » II.
c. » III.

10 cent.
a. type I.
b. » II.
c. » III.

12½ cent.
a. type I.
b. » II.
c. » III.

15 cent.
a. type I.
b. » II.
c. » III.

20 cent.
a. type I.
b. » II.
c. » III.

25 cent.
a. type I.
b. » II.
c. » III.

30 cent.
a. type I.
b. » II.
c. » III.

40 cent.
a. type I.
b. » II.
c. » III.

50 cent.
a. type I.
b. » II.
e. » III.

Op elk vel van 100 stuks waren de typen als volgt verdeeld:

	Type I.	Type II.	Type III.
2½ cent	29	18	53
5 »	4	1	95
10 »	29	18	53
12½ »	29	18	53

	Type I.	Type II.	Type III.
15 cent	29	18	53
20 »	4	1	95
25 »	4	1	95
30 »	4	1	95
40 »	4	1	95
50 »	29	18	53

De uitgave van 1892—'96.

Met het woord CENT onder het waardecijfer.

2½ cent.
a. type I.
b. » lange streep in ½.
c. type II.
d. » III.
e. » lange streep in ½.

5 cent.
a. type I.
b. » II.
c. » III.

10 cent.
a. type I.
b. » II.
c. » III.

12½ cent.
a. type I.
b. » II.
c. » III.

15 cent.
a. type III.

20 cent.
*a.*type I.

25 cent.
a. type I.
b. » II.
c. » III.

30 cent.
a. type I.

40 cent.
a. type I.

50 cent.
a. type I.

SURINAME.

Suriname.



Voor het eerst verschenen in 1873 postzegels voor deze kolonie, die evenals de eerste uitgave van Curaçao op blauwachtig papier gedrukt waren. Zij vertoonen ons het portret van Koning Willem III naar links, overeenkomende met dat op de Nederlandsche postzegels van 1872. De eerste serie bestond uit zes waarden, $2^1/_2$, 3, 5, 10, 25 en 50 cent, die wij in de verschillende tandingen hieronder nader beschrijven.

$2^1/_2$ cent.

a.	karmijn,	blauwachtig	papier	1873.	getand 14	kl. gaatjes 1873.
b.	»	wit	»		» 14	
c.	»	»	»		» 14	groote gaatjes.
d.	»	»	»	1879.	» $12^1/_2 \times 12$	
e.	rose	»	»		» $12^1/_2 \times 12$	
f.	rood	»	»		» $12^1/_2 \times 12$	
g.	karmijn	»	»		» $11^1/_2 \times 12$	
h.	rose	»	»		» $11^1/_2 \times 12$	
i.	rood	»	»		» $11^1/_2 \times 12$	

3 cent.

a.	groen,	blauwachtig	papier	1873.	getand 14	kl. gaatjes
b.	»	wit	»		» 14	
c.	»	»	»		» 14	gr. g. tjes
d.	»	»	»	1879.	» $12^1/_2 \times 12$	
e.	»	»	»		» $11^1/_2 \times 12$	

5 cent.

a.	violet, blauwachtig papier	1873.	getand 14	kl. gaatjes
b.	» wit »		» 14	
c.	» » »		» 14	gr.g.tjes
d.	» » »	1879.	» $12^1/_2 \times 12$	
e.	» » »		» $11^1/_2 \times 12$	

10 cent.

a.	geelbr., blauwachtig papier	1873.	getand 14	kl. gaatjes
b.	» wit »		» 14	
c.	» » »		» 14	gr.g.tjes
d.	» » »	1879.	» $12^1/_2 \times 12$	
e.	» » »		» $12^1/_2 \times 12$	

25 cent.

a.	matbl., blauwachtig papier	1873.	getand 14	kl. gaatjes
b.	» wit »		» 14	
c.	» » »		» 14	groote gaatjes
d.	groenbl. » »	1879.	» $12^1/_2 \times 12$	
e.	ultramar.» »		» $12^1/_2 \times 12$	
f.	groenbl. » »		» $11^1/_2 \times 12$	
g.	ultramar.» »		» $11^1/_2 \times 12$	

50 cent.

a.	oranjebr., blauwachtig pap.	1873.	getand 14	kl. gaatjes
b.	» wit »		» 14	
c.	» » »		» 14	gr.g.tjes
d.	» » »	1879.	» $12^1/_2 \times 12$	
e.	» » »		» $12^1/_2 \times 12$	

1879.

$2^1/_2$ Gulden.

a. groen en oranjebruin, wit papier, getand $11^1/_2 \times 12$.

1885.

In dit jaar werden aan de voorgaande serie drie waarden toegevoegd, à 1, 2 en $12^1/_2$ cent, alle getand $13^1/_2$, waarbij geen afwijkingen voorkomen.

1 cent, grijs. *2 cent, geel.* *$12^1/_2$ cent leiblauw.*

1888.

Door het verschijnen van vijf nieuwe waarden, à 15, 20, 30, 40 cent, alle getand $12^1/_2$, en 1 Gulden, getand $11^1/_2$, Juli 1888 werd de serie gecompleteerd.

15 cent, donkergrijs. *20 cent, groen.*
30 cent, roodbruin. *40 cent, donkerbruin.*
1 Gulden, donkerroodbruin en grijs.

De Drukwerkzegels van 1890.



Gedurende de maanden September—October van 1890 verscheen een serie postzegels hoofdzakelijk ter frankeering van drukwerken bestemd. Zij bestond uit vijf waarden, 1, 2, $2^1/_2$, 3 en 5 cent.

Cijfertype.

1 cent.
a. grijs.
b. lilagrijs.
} get. $12^1/_2$

2 cent.
a. roodbruin.
b. oranjebruin
} get. $12^1/_2$

$2^1/_2$ cent.
a. donkerkarmijn getand $12^1/_2$.

3 cent.
a. lichtgroen, getand $12^1/_2$
b. » » $11^1/_2 \times 11$.

5 cent.
a. matblauw.
b. ultramarijn
} get. $12^1/_2$
c. » get. $11^1/_2 \times 11$.

De noodhulp-uitgaven van 1892.



Het gebrek aan postzegels van $2^1/_2$ cent schijnt in dit jaar groot geweest te zijn. Eerst verscheen een opdruk van $2^1/_2$ cent op 50 oranje, koning Willem III, en daarna een speciaal zegel, te zamen niet minder dan twaalf variëteiten vertoonende. De eerste uitgave heeft zooals boven gezegd een opdruk $2^1/_2$ CENT in zwarte kleur op het oranjebruine 50 cents zegel, in zijn verschillende tandingen.

$2^1/_2$ cent zwart op 50 cent oranjebruin.

a.	blauwachtig papier, getand 14	kleine gaatjes.	
b.	wit papier, » 14		
c.	» » getand 14	groote gaatjes.	$2\frac{1}{2}$ CENT
d.	» » » $12^1/_2 \times 12$		
e.	» » » $12^1/_2 \times 12$ opdruk dubbel.		
d.	» » » $11^1/_2 \times 12$ » »		

Verscheidene afwijkingen in het afdrukken van den opdruk zijn gemakkelijk te vinden.

Het speciale zegel, voor deze gelegenheid gedrukt ter drukkerij van H. B. HEIJDE te Paramaribo, maakt een bonten indruk. Het woord »FRANKEERZEGEL« komt er niet minder dan acht maal op voor. Twee typen zijn duidelijk te onderscheiden. Het bovengenoemd woord »FRANKEERZEGEL« is 5 maal, naast elkander, verticaal op het zegel gedrukt. Houdt men het zegel nu zoo dat men het woord CENT rechts heeft, dan zal men bemerken, dat de aanvang letter van de eerste regel een Gothische F is en de vier volgende een Latijnsche F, dit is de gewone type. Bij de II type is de eerste F een Gothische, maar

de aanvangletter van den vijfden regel geen Latijnsche, doch eveneens een Gothische letter.

$2^{1}/_{2}$ cent.

a. zwart en oranje *b.* » » geel	Type I.
c. » » oranje *d.* » » geel	Type II.

alle vier variëteiten getand $10^{1}/_{2}$. Het zegel in het eerste type komt ook voor, links dubbel getand en rechts ongetand.

De uitgave van 1892.

Evenals in Nederland en de andere koloniën verscheen er in dit jaar een serie met het portret van de Koningin, met hangend haar. Deze editie komt voor gedrukt op gewoon wit papier, en ook op dik papier, terwijl voor de laatste soort de tanding eveneens zeer onvolmaakt is. Andere variëteiten kwamen niet voor. De serie bestaat uit 6 waarden en vertoont ons het portret ziende naar rechts.
10 cent, geelbruin. $12^{1}/_{2}$ cent, violet. 15 cent, grijs.
20 cent, lichtgroen. 25 cent, blauw. 30 cent, chocoladebruin.

De Opdrukken van 1898.

Het proefje genomen met de opdrukken van 1892 ($2^{1}/_{2}$ op 50 cent) schijnt nog al in den smaak gevallen te zijn, tenminste in 1898 ging men er weder toe over vijf waarden met het portret van koning Willem III, te overdrukken met 10 CENTS over twee regels.

10 CENT zwart op $12^{1}/_{2}$ cent, leiblauw.

10
CENT

a. leiblauw.
b. T van CENT zonder voetstreep.
c. T van CENT zonder rechter bovenarm.
d. op dik papier, slecht getand.

10 CENT op 15 cent, grijs.

a. grijs.
b. opdruk dubbel.
c. T van CENT zonder voetstreep.
d. T van CENT zonder rechter bovenarm.
e. op dik papier, slecht getand.

10 CENT op 20 cent, groen.

a. groen.
b. T van CENT zonder voetstreep.
c. T van CENT zonder rechter bovenarm.
d. op dik papier, slecht getand.

10 CENT op 25 cent, blauw.

a. blauw, getand $12^1/_2 \times 12$.
b. » » $11^1/_2 \times 12$.
c. ultramarijn, getand $12^1/_2 \times 12$.
d. » » $11^1/_2 \times 12$.
e. » opdruk onderste boven.

10 CENT op 30 cent, bruin.

a. bruin.
b. opdruk dubbel.
c. T van CENT zonder voetstreep.
d. T van CENT zonder rechter bovenarm.
e. op dik papier, slecht getand.

50 CT
SURINAME

De Opdrukken van 1898—99.

De courseerende postzegels van Nederland der uitgave 1898—99 werden overdrukt met de nominale waarde bovenaan en het woord »SURINAME» onderaan.

1.00 1.00
SURINAME

50 cent op 50 cent, bruinrood en bruingroen.
1.00 op 1 Gulden, blauwgroen.
2.50 op $2^1/_2$ Gulden, matlila.

De Opdrukken van 1900.

Nog steeds geen einde aan de opdrukken en komt men ons in dit jaar met nog vier nieuwe waarden verrassen. Voor afwisseling is gezorgd, thans zijn het weer postzegels met het portret van koning Willem III, die de eer te beurt vielen, met een opdruk voorzien te worden. De waarden à 40 cent en 50 cent, werden overdrukt met 25 CENT, en die à 1 en $2^1/_2$ Gulden met 50 CENT. Opdruk zwart.

De volgende variëteiten zijn gevonden.

25 CENT zwart op 40 cent, donkerbruin.

a. donkerbruin.
b. 23 in plaats 25.
c. CONT in plaats CENT.
d. de C van het woord CENT liggend ɔ

25 cent.

25 CENT zwart op 50 cent, oranjebruin.

a. oranjebruin, getand 14, kleine gaatjes, wit papier.
b. » » 14, groote » » »
c. » » $11^1/_2 \times 12$.
d. » » $11^1/_2 \times 12$, blauw getint papier.
e. » » $12^1/_2 \times 12$.
f. » » $12^1/_2 \times 12$, blauw getint papier.
g. CONT in plaats CENT.
h. zonder waardecijfer, alléén het woord CENT opgedrukt.

50 cent zwart op 1 Gulden, donkerbruin en grijs.

a. donkerbruin en grijs.
b. CONT in plaats CENT.

c. het cijfer 5 gebroken.
d. het cijfer 5 met bovenstreepje van 5 m.M. lang.

50 CENT op $2^{1}/_{2}$ Gulden, bruin en groen.

a. bruin en groen.
b. het cijfer 5 met bovenstreepje van 5 m.M. lang.

De uitgave van 1901—'08.

Geheel in het type der postzegels van Nederlandsch Indië en Curaçao, beide reeds vroeger beschreven, verscheen er in dit jaar ook voor Suriname een nieuwe serie waarvan wij hieronder de beschrijving geven.

Cijfertype, getand $12^{1}/_{2}$.

$^{1}/_{2}$ cent, lila. *1 cent, olijfgroen.* *2 cent, roodbruin.*
$2^{1}/_{2}$ cent, groen. *3 cent, oranje.* *5 cent, oranjerood.*
$7^{1}/_{2}$ cent, grijs.

Portret der Koningin, getand $12^{1}/_{2}$.

10 cent, grijs. *$12^{1}/_{2}$ cent, blauw.* *15 cent, donk. rbr.*
20 cent, olijfgroen. *$22^{1}/_{2}$ cent, bruin en olijf.* *25 cent, violet.*
30 cent, oranjebr. *50 cent, bruinkarmijn.*

Portret der Koningin, groot formaat, getand 11.

1 Gulden, lila. *$2^{1}/_{2}$ Gulden, staalblauw.*

Het noodzegel van 1909.



Gebrek aan een postzegel van 5 cents maakte de uitgave van een voorloopig zegel, dat ter drukkerij van H. B. Heijde gedrukt werd, noodzakelijk. Dit zegel verscheen doorstoken en getand. De doorsteek bij dit zegel is eigenaardig,

geen gaatjes doch streepjes zooals de tanden van een zaag ($13\frac{1}{2}$). De getande ex. zijn $11\frac{1}{2} \times 10\frac{1}{2}$ getand. Het zegel werd in roode kleur gedrukt op wit papier, oplage 52900 stuks.

5 cent.

a. rood, doorstoken $13\frac{1}{2}$.
b. » getand $11\frac{1}{2} \times 10\frac{1}{2}$.
c. matrood getand $11\frac{1}{2} \times 10\frac{1}{2}$.
Dit zegel komt ook als tête-bèche paar voor.

De Portozegels.

De uitgave 1886.

Teekening etc. overeenkomende met die der uitgaven van Nederlandsch Indië 1882 en Curaçao 1889. Kleur lila, waardecijfer zwart. Getand $12^{1}/_{2}$.

$2^{1}/_{2}$ cent.	*5 cent.*	*10 cent.*	*20 cent.*
a. type I.	*a.* type I.	*a.* type I.	*a.* type I.
b. » II.	*b.* » II.	*b.* » II.	*b.* » II.
c. » III.	*c.* » III.	*c.* » III.	*c.* » III.
	d. » III. vertikaal gestreept papier	*d.* » IV.	

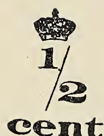
25 cent.	*30 cent.*	*40 cent.*	*50 cent.*
a. type I.	*a.* type I.	*a.* type I.	*a.* type I.
b. » II.	*b.* » II.	*b.* » II.	*b.* » II.
c. » III.	*c.* » III.	*c.* » III.	*c.* » III.
d. » IV.		*d.* » IV.	

De uitgave van 1892.

Waarde-cijfer kleiner dan bij de vorige editie en het woord CENT er onder. Serie bestaande uit zes waarden, $2^{1}/_{2}$, 5, 10, 20, 25, 40 cent. Kleur lila, getand $12^{1}/_{2}$.

$2^{1}/_{2}$ cent.	*5 cent.*	*10 cent.*	*15 cent.*
a. type I.	*a.* type I.	*a.* type I.	*a.* type I.
b. » II.	*b.* » II.	*b.* » II.	*b.* » II.
c. » III.	*c.* » III.	*c.* » III.	*c.* » III.
	25 cent.	*40 cent.*	
	a. type I.	*a.* type I.	
	b. » II.		
	c. » III.		

De opdrukken van 1911.



Op 15 Juli werden de hieronder genoemde opdrukken aan het postkantoor te Paramaribo verkocht en waren door speculanten binnen 20 minuten opgekocht. De opdruk bestaat uit een kroontje bovenaan op het zegel, terwijl onderaan op het zegel de nieuwe waarde gedrukt is.

A. *Postzegels.*

1/2 cent op 1 cent, grijs (1890).	opdruk rood.
1/2 cent op 2 cent, roodbruin (1892).	
15 cent op 25 cent, ultramarijn (1892).	
20 cent op 30 cent chocoladebruin (1892).	
30 cent op 2.50 zwart op 2 1/2 Gulden d. violet (1898—'98.	

B. *Portozegels.*

10 cent op 30 cents, lila (1886)	opdruk rood.
10 cent op 50 cents, lila (1886)	

Voor de volledigheid noemen wij hieronder de getallen die van elk soort gedrukt zijn.

Postzegels:	1/2 cent op 1 cent, grijs	60000
	1/2 cent op 2 cent, roodbruin	20000
	15 cent op 25 cent, ultramarijn . . .	4800
	20 cent op 30 cent, chocoladebr. . .	16000
	30 cent op 2 1/2 Gulden, lila	4000
Portozegels:	10 cent op 30 cent, lila	4000
	10 cent op 50 cent, lila	4000
	Totaal . .	112800

Valsche Postzegels.

Uitgifte van 1873. 2 gl. 50 cent, oranjebruin en groen.

ECHT.

Gegraveerd in *épargne*, op middelmatig dik, wit velijnpapier, getand 14. Het oor van den koning is geheel beschaduwd met horizontale lijnen. De lijnen van de schaduw op het voorhoofd, te tellen van de lijn, welke duidelijk boven de wenkbrauw regelrecht naar de kruin van het hoofd gaat, zijn achttien in getal. De zesde horizontale lijn van de schaduw op den achtergrond rust op het bovenste gedeelte van den kop. De witte parels rondom het portret zijn van een mooie groote en regelmatig. Aan het punt, waar de groene ring om het medaillon het dichtst bij de rechterzijde van het zegel komt, zijn vijf dunne, verticale, groene schaduwlijnen, tusschen genoemden ring en de buitenste lijst; maar op dezelfde plaats aan de linkerzijde van het zegel zijn slechts vier dunne, groene lijnen. Boven het flinke opschrift SURINAME zijn ongeveer negen en zestig zeer korte, verticale, gekleurde lijnen, te tellen van het eene uiterste punt van het opschrift tot het andere. De middelste, witte vlek van de bloem in den rechterbovenhoek bevat een gekleurde, wassende-maanvormige lijn; en het centrum van dezelfde bloem in den linkerbovenhoek heeft een wassende maan van dezelfde grootte, maar meer rechtop. De staart van de G van GL wijst naar beneden, en het einde van den kop wijst onmiddelijk naar omlaag naar de dwarse streep of sluitlijn. Het binnenste eind van de

dwarsstreep buigt naar omlaag. Er is een duidelijk zijstreepje aan de linkerzijde van den bovenkant van de kleine L, die maakt dat ze bij een eersten oogopslag wel wat op een T gelijkt. De staart van de C van CT wijst rechtop naar den top.

VERVALSCHT.

Zeer netjes getypographeerd (gegraveerd in *épargne*) in bijna precies dezelfde kleuren als het echte, en op wit velijnpapier van omtrent dezelfde substantie en netjes geperforeerd 13. Er zijn in 't geheel geen horizontale lijnen aan het oor, en maar twaalf lijnen op het voorhoofd, daar deze laatste veel wijder uit elkander staan dan bij het echte exemplaar. De witte parels om het centrale medaillon zijn buitengewoon klein, veel te klein voor den ring, waarin zij geplaatst zijn, en die aan de linkerzijde zijn onregelmatig en bijna aan den zoom van den ring. In het centrum van den rechterzoom van het zegel, waar de groene ring het dichtst bij de omlijsting komt, zijn slechts drie verticale lijnen tusschen den ring en de omlijsting. Op dezelfde plaats aan de linkerzijde van het zegel zijn slechts twee verticale lijnen tusschen ring en lijst. Er zijn ongeveer vijftig zeer korte, verticale, gekleurde lijnen boven de top van de strook waarop het woord SURINAME, op dezelfde wijze als hierboven geteld. De centrale, witte vlek van de bloem in den rechterbovenhoek vertoont een gekleurde stip, en hetzelfde deel van de bloem in den linkerbovenhoek vertoont een zeer kleine, gekleurde wassende maan (*crescent*), maar ze helt zeer, in plaats van rechtop te staan. De staart van de G wijst schuin voorwaarts naar rechts, en de kop schijnt voorwaarts te wijzen naar de L, in plaats van naar beneden. De dwarsstreep is

recht, en zeer dun en onaanzienlijk. De kleine L heeft geen serif. De staart van de C van CT wijst vooruit naar de T.

1 CENT zwart op $2^1/_2$ CENT, rose.

Deze opdruk, 1 CENT in zwarte kleur aangebracht op het rose $2^1/_2$ cent zegel, met het portret van koning Willem III, is een fantasie-product dat in 1892 voor het eerst gesignaleerd werd. Officieel is dit zegel nimmer uitgegeven of den aanmaak er van gelast.



Het hiernevens afgedrukte zegel is eveneens een fantasie-product, dat eenige jaren geleden aan de markt kwam, maar waarvan de werkelijke oorsprong spoedig bekend was.

1898. Kroningszegel.

DIK CIJFER 1.



No. 1.

1899. Gewone Uitgave.

DUN CIJFER 1.



No. 2.

N.B. Door een abuis ter zetterij, werd verzuimd deze cliché's te plaatsen, waar zij behoorden, wij drukken ze daarom aan het einde van het werk af.

Philatelistische artikelen.

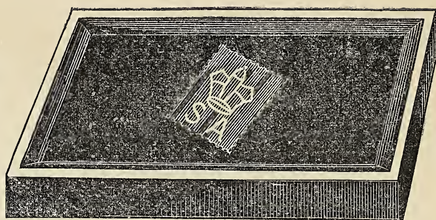
Onontbeerlijk voor elken verzamelaar.

BESTELLING PER NUMMER IS VOLDOENDE.

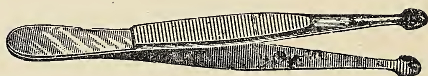
N°. 301.	**Gomstrookjes** om de postzegels in het album te plakken, klein formaat *1000* in couvert	*f* 0.15.
» 302.	**Gomstrookjes,** 1000 in blikken doosje .	» 0.25.
» 303.	» . 1000, groot formaat, in blikken doosje	» 0.30.
» 304.	**Gomstrookjes,** »Wechselseitig« gegomd, p. 1000 in cartonnen doosje	» 0.45.
» 305.	**Loupe,** nikkelen rand en nikkelen overslag	» 0.75.



» 306.	**Nieuwe Loupe** gevat in vulcaniten rand en dito overslag	» 0.80.
» 307.	**Nieuwe Loupe,** als N°. 306, doch grooter	» 1.20.
» 308.	**Extra sterk vergrootende Loupe** met kort handvat. Degelijk, praktisch, goedkoop	» 1.60.
» 309.	**De beste Loupe ter wereld** met nikkelen handvat in doosje	» 3.—.
» 310.	**Loupe** »Bloc Crystal« in doosje . . .	» 3.—.



N°. 311. **Watermerkzoeker,** zwart aardewerk . . *f* 0.40.
» 312. » van vulcanite in metalen doosje. Elegant, praktisch, goedkoop » 0.65.
» 313. **Strookjesbevochtiger.** Een geheel nieuw instrument, uitziende als een vulpenhouder, doch met altijddurenden bevochtiger. Hygiënisch, altijd tot gebruik gereed . . . . » 0.60.
» 314. **Tandingmeter** op Ivoorcarton . . . . » 0.10.
» 315. **Pincette,** prima vernikkeld spitse punten in schede . . . . » 1.—.



» 316. **Pincette,** spade punten in halve schede » 0.60.
» 317. **Ruilboekjes,** 100 × 140 m.M. 160 vakjes, stevig omslag, 10 voor . . . . » 0.15.
» 318. **Ruilboekjes,** 140 × 215 m.M. 320 vakjes, 12 voor . . . . » 0.50.
» 319. **Vastgebonden boek,** met ruitjes 200 × 175 m.M., 50 bladen . . . . » 1.25.
» 320. Als N°. 319, doch met 100 bladen . . » 1.80.

N°. 321. **Blanco Album „The Handy Loose Leaf Album"**, 240 × 190 m.M., 35 bladen. Ieder blad los en te verwisselen . . . *f* 0.65.

» 322. **Blanco Album.** »The Miniature« 140 × 170 m.M., 75 bladen. Ieder blad los en gemakkelijk te verwisselen . . . » 1.35.

» 323. **Blanco Album.** »The Popular« 240 × 190 m.M., 100 bladen. Ieder blad los en gemakkelijk te verwisselen . . . » 1.85.

» 324. **„The Peerless" Blanco Album.** Elk blad los en te verwisselen 100 bladen, 240 × 190 m.M. . . . . » 3.50.

» 325. **„The Crown" Blanco Album.** Elk blad los en te verwisselen 80 bladen, 210 × 250 m.M. . . . . » 3.75.

» 326. **Blanco Album.** »The Favourite« 280 × 250 m.M., 100 bladen, elk blad los en gemakkelijk te verwisselen . . . . » 6.—.

» 327. **„The Facile" Blanco Album.** 290 × 260 m.M , elk blad los en te verwisselen, 100 bladen fijne kwaliteit papier . . » 11.50.

» 328. **Zak-Voorraadboekje,** 90 × 70 m.M., imitatie leer . . . . » 0.70.

» 329. **Zak Voorraadportefeuille** . . . . . . » 1.75.

» 330. **Voorraadboekje,** oblongformaat 150 × 100 m.M. . . . . » 0.30.

» 331. **Voorraadboekje,** staand formaat 155 × 100 m.M. . . . . » 0.65.

» 332. **Voorraadboekje,** staand formaat met overslag en knip . . . . » 1.—.

N°. 333.	**Voorraadboekje,** oblongformaat 163 × 105 m.M. met overslag en knip . . .	*f* 1.25.
» 334.	**Voorraadboekje,** 200 × 170 m.M. . .	» 2.50.
» 335.	**Voorraad-Boek.** Leeren rug en hoeken. 60 bladen, stevig gebonden. Elk blad 7 strooken. Formaat 263 × 212 m.M. **Extra sterk**	» 8.—.
» 336.	**Transparant couverts,** 70 × 40 m.M., p. 100	» 0.35.
» 337.	**Stamp Collector Companion,** d. i. Loupe, watermerkzoeker, tandingmeter, etc., te zamen vormende een fraaie presse-papier	» 1.75.
» 338.	**Milimetermaatje** (ivoor) voor het meten der opdrukken etc. in leder étui . . .	» 1.10.
